

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

PROS
Abladet
Nr. 8 august 2004

**18 ledige it-professionelle
bliver SAP-programmører...**

Ingen fornemmelse for tid...

**Digital forvaltning og
persondatasikkerhed...**

PROSAbladet

34. årgang nr. 8 2004

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Julie Bech jub@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.

Næste gang 17. september

Deadline for artikler: **31. august**

Læserbreve: **6. september**

Redaktionsudvalg:

Knud Erik Petersen formand, Bjørn West,
Michael Harly, Torben Schou Jensen
og Troels Gade.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler,
er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens
opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til råd-
ighed for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:

Den 3. september

Abonnement:

Privat abonnement koster
250,00 kr. om året, incl. moms.

Oplag:

Oplag 12.500

Teknisk produktion:

PROSA
Forsidebillede: Tage Vejvlø, foto: Claus Thorhauge

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Papir og produktion er
godkendt til

541 Tryksag 016

SYNSPUNKT

Faglig fodboldkamp

Sommeren er ved at være forbi, og fodboldsæsonen er startet igen. I skrivende stund er det dog tvivlsomt, om Superligaen fortsætter længere end til 4. runde. Fodboldspillere er gået fra at kæmpe mod hinanden på fodboldbanen til at kæmpe sammen mod fodboldklubberne. De har varslet strejke, som træder i kraft d. 19. august, hvis ikke der nås et forhandlingsresultat inden.

Spillerens faglige organisation, Spillerforeningen, har i de seneste år kæmpet for en overenskomst med fornuftige løn- og ansættelsesvilkår. Modparten er Divisionsforeningen, som er klubbernes faglige organisation. Særlig opmærksomhed har der været på transfersystemet, der betyder, at en spiller stadig var bundet til en klub, selvom kontrakten var udløbet. Først når der var indgået en ny kontrakt, som gav den afgivende klub et transferbeløb, var spilleren ude af den gamle kontrakt. Dette system blev for nogle år siden underkendt af EF-domstolen, fordi det er i strid med arbejdskraftens frie bevægelighed. Systemet er derfor afskaffet efter store protester fra klubberne, der mente, at det ville få katastrofale konsekvenser for klubberne og i sidste ende medføre, at de ikke længere ønskede at ansætte nye spillere, da de ikke kunne være sikre på at få det fulde udbytte af en talentfuld spiller. Så galt er det nu ikke gået. Der spilles stadigvæk fodbold, og der købes og sælges stadig spillere, både i Danmark og det øvrige Europa.

Men tanken om at binde spillerne og forsøge at få så meget ud af dem som muligt økonomisk er ikke opgivet af klubberne. Gennem klubbernes interesseorganisation, FIFA, er der blevet opstillet nogle regler, der indebærer, at klubberne kan forlange penge for unge spillere, også selv om deres kontrakt er udløbet. Argumentationen for denne binding er, at klubberne skal have mulighed for en rimelig kompensation for deres talentpleje og udvikling. De danske klubber har overfor Spillerforeningen krævet, at dette regelsæt bygges ind i overenskomsten, og at kravet er ufravigeligt, da det kommer fra FIFA.

Spillerne er kommet voldsomt i klemme. Deres mulighed for at indgå en aftale på frie vilkår er forringet, da det jo ikke er deres direkte forhandlingsmodpart, der har stillet kravet, og modpartens holdning om, at kravet ikke kan forhandles gør, at der lægges op til en konflikt, som ingen af parter ønsker, men som spillerne opfatter som en nødvendighed.

Spillerens kamp mod disse stavnsbåndslignende vilkår er en kamp, som mange andre faglige organisationer bør følge og støtte. Ikke kun fodboldspillere stilles over for kravet om en binding, der kører længere end ansættelsesforholdet varer. Både PROSAs medlemmer og andre stilles overfor krav om kunde- eller konkurrenceklausuler, uddannelsesklausuler eller udsættes for, at der indgås aftaler mellem virksomheder, der gør det sværere at få et andet arbejde. Vi har alle en interesse i, at vi kan sælge vores arbejdskraft uden bindinger til en tidligere ansættelse og uden at risikere at blive afskåret for at finde arbejde, alene fordi en tilfældig arbejdsgiver mener noget andet.

Spillerforeningen og Divisionsforeningen forhandler nu i forligsinstitutionen, og forligsmanden har én gang udskudt konflikten. Der er ikke meget, der tyder på, at et resultat er lige om hjørnet. Jeg håber alligevel på en ny overenskomst, der sikrer, at ingen fodboldspillere forhindres i at finde andre klubber, når 5. runde af superligaen skal spilles.

Jeg ønsker fodboldspillerne god kamp.

Niels Bertelsen

18 ledige it-professionelle bliver SAP-programmører

Bag denne "næsten-for-godt-til-at-være-sandt"-overskrift gemmer der sig mange måneders hårdt (sam)arbejde, dialog, idéudvikling og ikke mindst sved, håb og tårer. For PROSA vil så gerne gøre noget for de ledige medlemmer for at hjælpe dem i arbejde. Her er historien om en succes.

side 4

Ingen fornemmelse for tid

Personer under stress mister deres sans for tid. De bliver ude af stand til at vurdere, hvor lang tid hændelser og begivenheder varer eller deres mening og betydning. Man bliver for optimistisk i sin tidsestimering. På den måde kommer ansatte under stress let til at påtage sig for mange opgaver. Og her er det ledelsens ansvar at hjælpe medarbejderne med at sige nej.

side 10

Digital forvaltning og persondatasikkerhed

Bliver prisen for strukturændringer og digital forvaltning et farvel til beskyttelse af personoplysninger? PROSA, Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder og Teknologirådet ser på konsekvenserne af en kommende strukturreform og den igangværende indførelse af digital forvaltning.

side 18

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 17. september.

Deadline for annoncer:

Den 3. september

med morgenposten

DG Media a/s

Studivestergade 5-7

1455 København K

Telefon: 70 27 11 55

Fax: 70 27 11 56

E-mail: epost@dgmedia.dk

Synspunkt	
Faglig fodboldkamp.....	2
18 ledige it-professionelle bliver SAP-programmører	4
Stress og hjerne	7
Den effektive og sparsommelige hjerne.....	8
Ingen fornemmelse for tid	10
Forskelsbehandling på arbejdsmarkedet	13
The French Connection til open source.....	14
IP-telefoni og Symbion.....	17
Digital forvaltning og persondatasikkerhed	18
Eksempler på digital forvaltning. 21	
Hvad handler Delegeretforsamlingen om?	24
PROSA/ØST afholder strategiseminar	26
Boganmeldelse Mere dialog, mindre forstening .	28
Boganmeldelse En it-historiefortælling med fremsyn	29
A-kassen orienterer Når systemerne går i selvsving og ministeren går i baglås	30
PROSAbladet dengang Fagforstening	32
BOG-INFO.....	34
Kurser og foredrag.....	37
Chefen ringer altid to gange	40

18 ledige it-professionelle bliver SAP-programmører

Bag denne "næsten-for-godt-til-at-være-sandt"-overskrift gemmer der sig mange måneders hårdt (sam)arbejde, dialog, idéudvikling og ikke mindst sved, håb og tårer. For PROSA vil så gerne gøre noget for de ledige medlemmer for at hjælpe dem i arbejde. Her er historien om en succes.

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Mads Kellermann, faglig sekretær i PROSA, er i disse dage en meget glad mand. 18 ledige kommer efter hans overbevisning aldrig til at se det lidet opmuntrende syn, det indvendige af en arbejdsformidling er. Mads, som er ansvarlig for uddannelse og ledighedsarbejde, har været tovholder i PROSA på det SAP-projekt, som i skrivende stund sender besked ud til de 18 heldige i anden ledighedsperiode, som har fået muligheden for certificeringen.

Men hvordan tager sådan et projekt sin begyndelse? Og hvad skal der til for, at det kan blive en succes?

Vi har et problem!

På trods af mange ledige it-professionelle har der i flere år været mangel på SAP-udviklere/programmører. I dag bliver flere virksomheder nødt til at importere SAP-specialister fra udlandet for at kunne dække behovet. Andre virksomheder er blevet tvunget til at outsource deres SAP-udvikling til udlandet, selv om de helst ville have beholdt den i Danmark med danske udviklere. Men de kan simpelthen ikke skaffe den nødvendige kvalificerede arbejdskraft i Danmark.

Problemet sprang alle i øjnene, men hvem skulle gøre noget ved det? Virksomhederne, som har brug for folkene, er utilbøjelige til at bekoste uddannelsen pga. prisen og den hårde konkurrence om folkene. Den enkelte AF-region kan ikke løfte opgaven alene, fordi prisen på et sådant projekt vil sluge uforholdsmæssigt meget af uddannelsespuljen i den enkelte region. Det gør regionerne tilbageholdne, på trods af, at der er garanteret job i den anden ende af forløbet.

Hvad gør vi?

Fredag d. 27. februar 2004 ringer Torben Madsen fra it-konsulentfirmaet Interna-

tional Tech til PROSA. Han kan ikke skaffe de nødvendige SAP konsulenter i Danmark og er derfor nødt til at hente dem langvejs fra (Schweiz, Ukraine og Indien), men mange virksomheder foretrækker SAP-medarbejdere, som kan tale dansk og har kendskab til dansk kultur og danske forretningsmetoder. Hans spørger, om det ikke er muligt at uddanne nogle af PROSAs mange ledige til SAP-folk.

Det er Mads Kellermann, som har denne første samtale med Torben

- Henvendelsen fra International Tech var lige det, vi havde brug for, fortæller Mads. PROSA har i langt tid puslet med ideer om at kunne uddanne SAP-folk, så derfor aftalte vi straks et møde i København fredag d. 3. marts om eftermiddagen.

I løbet af den kommende tid arbejdede begge parter med at beskrive projektet, beregne økonomi, med at undersøge hvilke muligheder og modeller der kunne bruges for at få projektet finansieret og "undervise" hinanden i arbejdsmarkedspolitiske forhold og SAP. Vi tager nogle foreløbige henvendelser til AF-Storkøbenhavn og tager også nogle drøftelser med FTF's arbejdsmarkedspolitiske medarbejdere for at diskutere metoder, muligheder og strategier.

Det skal vi bruge

- I løbet af april er vi så langt, at det står klart, at vi skal bruge en kursusudbyder som har rammeaftale med AF-Storkøbenhavn. Det står samtidigt også klart at dette projekt bliver utroligt kostbart, siger Mads. Der bliver så taget kontakt til ITA-Group, en anerkendt kursusvirksomhed, som også synes godt om ideen.

Dokumenterne bliver pudset af, den endelige ansøgning bliver sendt ind, og

SAP (oprindeligt: Systemanalyse und Programmentwicklung.

Idag: Systems, Applications and Products in Data Processing) er det mest omfattende og mest udbredte ERP (Enterprise Resource Planning) system for store multinationale selskaber i verden i dag.

et møde med AF-Storkøbenhavn bliver aftalt.

- Allerede inden projektet gik i gang, fik vi at vide, at vi skulle skære yderligere i budgettet, siger Mads Kellermann, og det bliver også gjort.

Knald eller fald

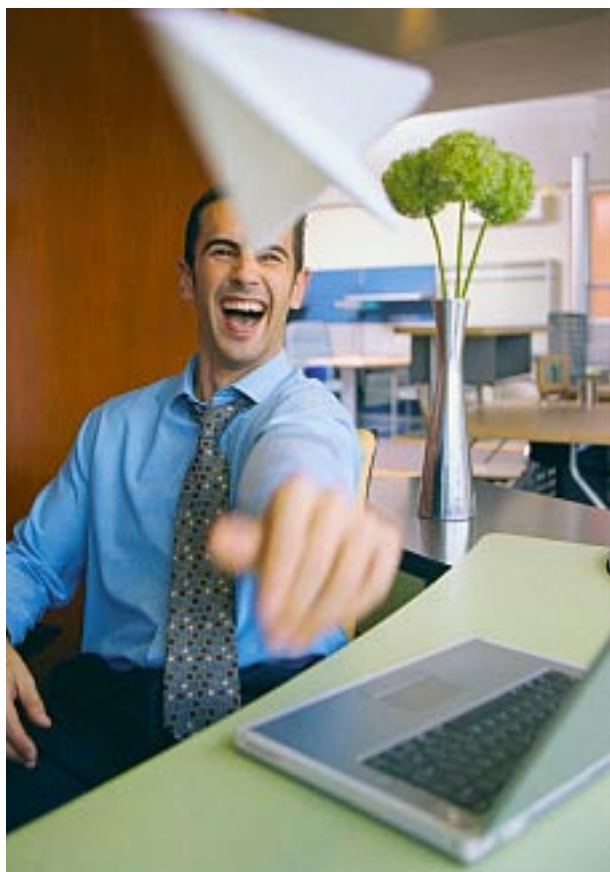
- Den 18. juni møder Torben Madsen, International Tech, Hanne Houbak, ITA-Group og jeg op hos AF-Storkøbenhavn, husker Mads, som især erindrer sine sommerfugle i maven.

- Det var et knald eller fald møde, og vi kendte ikke oddsene. På den ene side var vi glade, fordi de gerne ville bruge tid på at snakke med os. På den anden side havde vi fået at vide, at det var alt, alt for dyrt – og selv om vi havde svunget sparekniven, var det stadig i en helt, helt anden prisklasse end noget nogen af os tidligere havde været med til.

Men mødet gik overraskende godt, og Torben, Hanne og Mads gik derfra med en mundtlig aftale om et SAP-forløb til 32 kursister til en pris af over 6 millioner kr.

- Hen over sommeren besluttede AF, at vi skulle starte med et enkelt hold på 18, underforstået, at hvis det blev en succes, ville vi nok fortsætte med nogle nye forløb, fortæller Mads, som i skrivende stund er ved at sende breve ud til 144 ledige PROSA-medlemmer i AF-Storkøbenhavns område, med information om den fantastiske chance de har fået for at få en SAP-programmøruddannelse,

103.000 års erfaring giver et vist overskud

STYRK DIT NETVÆRK

DANSK IT's over 6.000 it-professionelle medlemmer giver hinanden

faglig sparring og opbakning på tværs af brancher og virksomheder.

DANSK IT er en uafhængig interesseorganisation, som tilbyder flere slags

netværk, konferencer, På-Vej-Hjem-møder og e-magasinet Upgrade.

DANSK IT holder dig fagligt på toppen.

KOMMENDE AKTIVITETER I DANSK IT - GRATIS for medlemmer:

AUGUST

Fremtidens web-baserede software	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Lær at Netværke	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
SPAM Internettets svøbe	- GRATIS På-Vej-Hjem møde

SEPTEMBER

Lær at Netværke	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Erfaringer med projektledelse på Hercules	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Kunsten at udvikle software på og med .NET	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
IT-Jura 2004	- Konference - rabat
Grundlæggende it-sikkerhed	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Fremtidens databaseteknologi	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Connected Health - EPJ erfaringer	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Succesfulde certificerede projektledere	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Brugervenligt webdesign	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
SAP implementering i ARLA Foods	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Strukturreform i praksis	- Konference - rabat
IP Telefoni	- GRATIS På-Vej-Hjem møde
Hack en Hacker	- GRATIS På-Vej-Hjem møde

Se kalender for resten af året på dansk-it.dk/sw_296.asp

DANSK | **IT**
Styrk dit netværk

TILMELD DIG PÅ WWW.DANSK-IT.DK

og dermed udsigt til alt det arbejde de overhovedet kan overkomme.

Humblebien fik vinger

Nu hvor alt er på plads, papirerne underskrevet og potentielle kursister informeret, sidder Mads tilbage med en rigtig god mavefornemmelse.

- Alt dette var aldrig blevet til noget, hvis ikke PROSA havde været med i det, siger han med overvisning i stemmen.

- Hvis International Tech havde henvendt sig direkte til ITA eller til AF, er jeg ret overbevist om, at ideen aldrig var kommet videre. Dertil var planen simpelthen for urealistisk og vanvittig. Det er heller ikke AF's opgave at udvikle sådan et projekt. Men da et par kompetente fantaster fra International Tech mødte et par kompetente fantaster fra PROSA, lykkedes det faktisk at få humlebien til at flyve, selv om det nøgternt vurderet ikke kunne lade sig gøre, slutter Mads.

Men en helt ultimativ forudsætning for, at humlebien ikke blot fløj, men også fløj i mål har været ITA uden hvis kompetencer og netværk, projektet næppe var kommet i land, samt AF's medarbejdere som er kommet med uvurdelig hjælp og rådgivning og som har troet på projektet på trods af de hårde odds.

Målgruppe:

Ledige professionelle it-folk i 2. ledighedsperiode.

Det forventes endvidere at deltagerne har kendskab til teknologi – min. på datamatiker-niveau.

Formål:

Efter endt uddannelse vil deltagerne kunne fungere som SAP-programmører i større virksomheder, der anvender SAP eller hos de førende konsulentbureauer i Danmark. Uddannelsens indhold er udviklet i tæt samarbejde med PROSA og konkrete virksomheder, som efterfølgende ansætter deltagerne i job med løntilskud.

Varighed:

20 uger samt 12 uger i løntilskud med mentor i en virksomhed.

Beskæftigelsesmål:

Efter gennemført uddannelse, certificering og 12 ugers løntilskudsjob med mentor, er alle garanteret yderligere ansættelse i 39 uger under forudsætning af gennemført certificering. Efterfølgende forventes det at alle vil opnå varig beskæftigelse i ordinært job.

Fra loggen

Usaglig opsigelse

Efter 12 års ansættelse bliver vort medlem opsagt, da hun ikke kan møde kl. 06.00 om morgenen i forbindelse med opstart af et projekt, fordi hun ikke kan få sin søn passet og fulgt i skole.

Hun har ellers altid påtaget sig overarbejde, når det var nødvendigt, hvilket det ofte var, og arbejdsgiveren kan ikke forstå, at hun ikke også denne gang kan påtage sig opgaven.

Hun har i øvrigt også været på overarbejde til efter midnat samme dag, som hun skal møde kl. 06.00. Møder hun kl. 06.00, vil det være i strid med arbejdsmiljøloven. Men arbejdsgiveren mener ikke, at arbejdsmiljøloven er relevant. Hun bliver dog ikke opsagt straks, da hun har en masse vigtige opgaver, som arbejdsgiveren lader hende løse først. Opsigelsen kommer derfor først tre uger senere.

PROSA vil nu køre sagen ved retten, idet virksomheden mener, at opsigelsen er saglig og ønsker at sende et signal til de andre medarbejdere om, at man ikke bare kan nægte at tage overarbejde.

Spørgsmålet er bare, hvilket signal de sender ved at opsiges en loyal og dygtig medarbejder, der ikke kan arbejde over en enkelt gang?

Varsling af ferie

I flere og flere kontrakter ser vi nu, at arbejdsgiveren forsøger at snige forringelser ind for lønmodtageren i forhold til varsling af ferie. Der står simpelt hen, at det er aftalt, at medarbejderen i en opsigelsessituation ikke har nogen form for varsel. Det betyder, at arbejdsgiveren f.eks. kan afskedige medarbejderen den 30. april og så sige, at der skal holdes ferie i hele maj måned.

I PROSA mener vi, at denne form for aftaler er i strid med ferieloven. Vi vil forsøge at få en fortolkning på dette fra ferielovskontoret, da det er vores mulighed for at få en afklaring nu. Alternativet vil være at vente til et medlem står i situationen og så køre en sag ved domstolene for at få aftalen underkendt. Aftaler, hvor man fraskriver sig eller nedsætter sit ferievarsel, skal efter vores opfattelse kun kunne indgås, når man står i situationen og kan overskue, om aftalen er en fordel eller ej.

Undskyld, men hvornår har du tænkt dig at hente dit MasterCard?

Som medlem af PROSA kan du få et gratis MasterCard med tilhørende kredit på 30.000 kr.

Nu kan din sommerferie blive lidt sjovere og ikke mindst nemmere. Med et MasterCard på hånden har du altid penge på lommen. Du får kredit i op til 42 dage, og du kan boltre dig i mere end 30 millioner forretninger og restauranter i 222 lande — uden at tænke på kontanter. Download et ansøgningsskema på www.prosa.dk. Ha' en rigtig god sommerferie.

*forudsætter almindelig kreditvurdering

Lån & Spar Bank A/S, København K, Tlf. 3378 1974, www.lsb.dk, CVR 13538530

Ny artikelserie:

Stress og hjerne

PROSAbladet starter i dette nummer en artikelserie om hjernen, dens måde at fungere på, og hvordan den bliver påvirket af stress og arbejdspress. Hvad sker der med os og i vore hjerner, når vi bliver udsat for denne „hverdagsstress“, hvad betyder det for vores funktionsevne i dagligdagen, og hvad vi skal gøre ved det?

EVA BIRCH CHRISTENSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

I it-faget er kreativitet en nødvendighed for at skabe gode resultater. Der er selvfølgelig meget, som kan klares med rutinen, ligesom erfaringerne også spiller

en stor rolle. Men kreativiteten og evnen til at optage ny viden er et must for enhver it-ansat. Stress er blevet en almindelig del af de allerfleste it-ansattes hverdag. Men hvad sker der med vores evner til at være kreative, tage beslutninger og lære nyt under stress? Arbejder man ikke bedst, når man er stresset? Mange arbejdsgivere synes at mene, at hvis ikke alle er stressede, bliver der ikke ydet nok, så er effektiviteten ikke i højsædet. Arbejdsmarkedet er i dag så presset, at der

har bredt sig en stresskultur – ikke kun i Danmark, men generelt i den vestlige verden

Hjernemadsen i PROSAbladet

I dette nummer skriver hjerneforskere Peter Lund Madsen og Thomas Raab om den seneste hjerneforskning og dens resultater, og vi bringer den første af fire artikler af arbejdspsykologen Einar Baldursson om stress. Denne gang handler det om „Stress og tid“, og efterfølges i oktober af en artikel om „Stress og kreativitet“, i november om „Stress og beslutninger“ og til sidst i december en længere artikel om, hvordan stress bedst behandles.

Artiklerne er gode at blive kloge af, og man sidder tilbage med forundring over, at et fag, der er så afhængigt af

kreativitet, lærings- og beslutningsevne, kan være så destruktivt over for netop disse kvaliteter.

Stof til debat

Det er nødvendigt, at vi gør noget ved stressen – ikke kun for at undgå at blive udbrændte – men faktisk også for at kunne udføre et ordentligt arbejde. Og ikke mindst for at kunne være glade mennesker i et fag, som byder på rigtig mange positive elementer.

Stress forsvinder ikke fra den ene dag til den anden. Men ved at tage emnet op til debat på arbejdspladsen, kan vi påvirke kulturen dér – og dermed medvirke til at it-faget er et godt fag at være i. Artikelse-rien giver godt stof til denne debat.

Softwaretest.dk

KURSER

Struktureret Test
04.-06. oktober 2004

Test Management
25.-26. oktober 2004

Tilmelding og yderligere information se:

www.softwaretest.dk

Poul Staal Vinje og Klaus Olsen er specialister inden for test og kvalitetssikring af software. De har begge etableret sig som anerkendte konsulenter inden for dette speciale og tilbyder i denne sammenhæng korte effektive kurser på udvalgte områder.

Den effektive og sparsommelige hjerne

Det koster ikke mere energi at have en menneskehjerne kørende, end det koster at have en elsparepære tændt inde i et kosteskab! Det koster faktisk mindre. Nøjagtige målinger viser, at den vågne menneskehjerne kører med et effektforbrug på 14 Watt. Helt uafhængigt af hvad den vågne hjerne i øvrigt foretager sig.

AF THOMAS RAAB OG
PETER LUND MADSEN, HJERNEFORSKERE

Hjernen får sin energi fra forbrænding af druesukker. Måler man hjernens optagelse af druesukker og ilt, får man derfor et meget præcist mål for, hvor mange hjerneceller der er aktive i en given situation. Sådanne målinger viser, at den vågne menneskehjerne arbejder på det samme aktivitetsniveau, uanset hvilke arbejdsopgaver, den bliver sat til. Der er stort set lige mange hjerneceller i gang, hvad enten man arbejder koncentreret eller bare sidder og glør huller i luften.

Aktiv hele tiden

Hjernen bruger alt, hvad den har hele tiden. Når vi koncentrerer os, samler hjernen det meste af bevidsthedens energi om en enkelt arbejdsopgave. Afslapningen derimod er karakteriseret ved, at bevidstheden frit flyder fra et emne til et andet. Der er altså lige så mange tanker i gang i vores bevidsthed, når vi slapper af. Det specielle ved afslapningen er, at hjernen, når den slapper af, selv kan bestemme, hvad den arbejder med.

Optimal udnyttelse

Hjernen forstår at udnytte sine medfødte talenter optimalt. Der er ingen grund til at spille bevidst aktivitet på problemer, som simple systemer sagtens kan klare. Derfor er vores bevidste omtanke, logik og rationalitet i virkeligheden ofte involveret i langt mindre grad i mange af vores gøremål, end vi umiddelbart går rundt og tror.

På højtryk i golf

Første gang vi skal slå til en tennisbold, bruge en golfkølle (eller for den sags skyld skal styre Crash Bandicoot rundt på skærmen med controlleren til vores

PlayStation), vil vi være usikre og prøve os frem med forskellige forsøg på, hvilke bevægelser der bedst passer til situationen. Det er besværligt, det går langsomt – vi er bevidste om hver eneste bevægelse og må udvise stor koncentration for at udføre alt korrekt.

Efterhånden som vi får trænet (i tusindvis af timer!), bliver vi bedre til at udføre de korrekte bevægelser, og det går hurtigere. Men samtidig sker der noget i hjernen. De ubevidste motoriske centre udfører i stigende grad opgaven på egen hånd. Vi er med andre ord blevet hurtigere til at udføre bevægelserne, fordi vi ikke længere behøver at koncentrere vores bevidsthed om hvert enkelt led af deres udførelse. Bevidstheden bliver nu fri til andre opgaver, såsom at spekulere på hvor på tennisbanen vi helst skal spille bolden hen, og hvorledes vi skal skrue den etc. Vi er med andre ord godt på vej til at blive professionelle!

Fuld pakke eller gentagelse

Samme princip gælder for hjernens højere funktioner. Første gang vi står overfor eks. et matematisk problem, bruger vi vores fulde opmærksomhed og koncentration for at løse det. Men allerede næste gang vi møder samme problem, vil hjernen have to muligheder: den kan tage den fulde pakke og tænke hele problemet igennem en gang til, eller den kan blot gentage, hvad den gjorde sidst. Den sidste løsning er oftest den nemmeste, så den vil hjernen vælge, såfremt der ikke umiddelbart er grund til andet.

Et oplagt eksempel på dette er en persons alder. Alder kan bestemmes ud fra følgende ligning: $\text{alder} = \text{aktuelt årstal} - \text{fødeår} - (\text{minus}$

endnu 1 år, hvis vi endnu ikke har holdt fødselsdag i år).

De færreste behøver dog at regne denne ligning ud, for vi ved godt, hvor gamle vi er. Hjernen har nemlig gemt svaret på spørgsmålet, så vi kun skal finde dette frem, når vi bliver spurgt og behøver ikke at regne det ud hver gang.

Denne mekanisme træder normalt i kraft, uden at vi behøver at gøre en bevidst anstrengelse for det og er generelt meget hurtigere end den mere udførlige udregning. Det kan i mange tilfælde være en stor fordel. At være god til at regne er således i høj grad et spørgsmål om at kunne tabellerne udenad. Men grunden til, at det kan gå så stærkt, er, at der ikke tages højde for alle eventuelle muligheder, men kun dem der tidligere har vist sig relevante.

Ny indsigt kræver kræfter

Når vi skal overveje alle aspekter af vores beslutninger eller komme op med nye, smarte indsigter, er det imidlertid vigtigt, at hjernen er i stand til at sætte alle kræfter ind på opgaven. Særligt vigtigt er i den forbindelse, at vi får involveret den forreste del af hjernen, hvor vores personlige og bevidste erfaringer befinder sig, i processen. Resultatet af denne omfangsrige aktivering af hjernen er, at det tager væsentligt længere tid at finde frem til en løsning på det aktuelle problem, men løsningen bliver til gengæld ofte så meget bedre.

Stress fører til den nemme løsning

Hjernen afvejer hele tiden løbende, hvornår der er brug for at overveje nye løsninger, og hvornår vi kan fortsætte med

Foto: iStockphoto.com

det gamle repertoire. Det er den generelt uhyggeligt god til. Men der skjuler sig en fare. Hvis hjernen er i alarmtilstand og derfor føler sig i tidsnød, eks. pga. stress, vil vi have tilbøjelighed til at ty til den nemme løsning, hoppe over hvor gærdet er lavest, og vigtige informationer kan dermed blive overset.

To systemer

Hjernens bearbejdning af indkommende sanseindtryk er delt op i to systemer: en hurtig, men upræcis, følelsesmæssig analyse (hvad betyder dette for mig nu og her?), og en langsommere, mere rationel analyse (hvordan forholder denne situation sig til mine erfaringer og viden?). Den følelsesmæssige analyse foregår hovedsageligt ubevidst og kan resultere i en følelsesmæssig reaktion: vi bliver bange, opskræmte, spændte, men også mere opmærksomme og fokuserede. Kroppen sættes om nødvendigt i alarmberedskab

og gøres klar til at handle.

Dette system er udviklet til hurtigt og effektivt at spotte farer og trusler og reagere formålstjenligt i forhold til disse, fortrinsvis gennem flugt eller forsvar. Det er dette system, der træder i kraft ved fobier, altså situationer, hvor følelsen af frygt er blevet koblet sammen med et bestemt sanseindtryk. Fobier knytter sig ofte til eksempelvis slanger, edderkopper eller højder, da vi fra naturens hånd af er gjort mere modtagelige overfor disse farer end mere nutidige farer, som f.eks. biler eller elektricitet.

Bearbejdning med hukommelsen

Sanseindtrykket sendes samtidig videre til en finere bearbejdning, der involverer store dele af vores hukommelsessystem, som er placeret i den forreste del af vores hjerne, frontallapperne, sædet for vores bevidsthed og omtanke. Her holdes san-

seindtrykket op mod vores tidligere erfaringer, det sættes ind i en større kontekst (er det en farlig situation?) og analyseres i det hele taget mere grundigt.

Vi vil dog ofte ikke være i stand til at undgå den første umiddelbare følelsesmæssige reaktion. Dette er mekanismen bag gyserfilm: vi får aktiveret vores følelsesregister, men bagefter, efter 'gysen', kan vi jo nok indse, at det 'jo bare er en film!'

Hjernen skal have tid

Under normale forhold arbejder disse systemer gnidningsfrit sammen: vi er i stand til at reagere lynhurtigt på uforudsete farer og er for det meste også i stand til at dæmpe unødige frygt-reaktioner ("det er godt nok en farlig slange, men den er jo bag glas her i Zoo"). Men det kræver, at hjernen føler, at den har tid nok til at gennemføre begge analyser. Hvis den af en eller grund føler, at den (for vores sikkerheds skyld!) skal handle hurtigt, så vil den oftest foretrække den hurtige, men mere upræcise, løsning.

Hvad kan sætte hjernen i en sådan alarmtilstand? Ja, listen er lang, men de fleste situationer kan opsummeres i følgende sætning: "hjernen går i alarmberedskab, når den føler sig sat i en situation, som den ikke har kontrol over, og som den ikke umiddelbart kan komme ud af".

Hold ferie, og få indsigt

Det kan være et problem i vores moderne verden, fordi vi ofte er i sådanne situationer, hvor vi ikke bare kan gå vores vej. Det kan være på arbejdspladsen, i supermarkedet, i trafikken, til koncerter eller andre offentlige forsamlinger, eller sågar i hjemmet. I sådanne situationer får vi nemmere aktiveret vores forsvarssystemer og får sværere ved at bevare det store, kølige overblik.

Hvis hjernen skal fungere optimalt og bruge sit fulde repertoire, bør vi altså befinde os i en situation, hvor vi har tid nok, hvor der ikke er nogen der hunder rundt med os, og hvor vi er i stand til at gå vores vej, hvis vi ikke føler os godt tilpas. En sådan situation eksisterer paradoksalt nok oftest, når vi ikke konstant mødes af omverdenens krav, når vi slapper af og holder ferie, så i virkeligheden er dette vores mest kreative og indsigtfulde periode.

Stress og tid:

Ingen fornemmelse for tid

Personer under stress mister deres sans for tid. De bliver ude af stand til at vurdere, hvor lang tid hændelser og begivenheder varer eller deres mening og betydning. Man bliver for optimistisk i sin tidsestimering. På den måde kommer ansatte under stress let til at påtage sig for mange opgaver. Og her er det ledelsens ansvar at hjælpe medarbejderne med at sige nej.

EINAR B. BALDURSSON, SPECIALIST I ARBEJDS- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI

Et af tidens hotte emner er udviklingen af og udfordringen fra det vidensbaserede arbejde og samfund. Ingen tvivl om det.

En kombination af faktorer sætter nu en ny dagsorden. Vi lever i en tid, der karakteriseres ved udviklingen og anvendelsen af informationsteknologien, den massive satsning på et stadigt højere uddannelsesniveau, produktionsteknologier, der udvikles og udskiftes med stadig kortere mellemrum, et internet, der stiller stadig større mængder viden til rådighed ved "klik på en tast", et samfund, hvor de sociale relationer og den enkeltes væren i stadig større omfang bindes op på arbejdet, og hvor de øvrige livsområder underlægges arbejdet og arbejdets normer. Vi er altså "på vej".

I vadestedet

En væsentlig forudsætning for, at komme nogen vegne er, at vi forstår lægge de tanker og forestillinger, der hører industrisamfundet til, fra os. Og det kniber det med.

Vi ser medarbejdere, der tager de nye udfordringer til sig, som identificerer sig med og involverer sig i og med arbejdet. Medarbejdere, som påtager sig ansvar, og mere eller mindre frivilligt svækker eller fjerner alle skillelinjer mellem arbejdet og deres øvrige liv.

Men vi ser også en ledelse, som på mange måder fastholder en resultatorientering, der hørte industrisamfundet til med ensidig fokusering på optimering af økonomi og tid, i en proces, hvor kvalitet og udvikling i stigende grad sætter dagsordenen.

Vi ser en ledelse, som gladeligt uddelegerer ansvar i takt med, at den øger sin kontrol, som gør medarbejderne ansvarlig for, at produkterne lever op til de kvalitetskrav, der stilles, samtidig med, at den samme ledelse unddrager sig ansvaret for både de ansattes vilkår, og forudsætningerne for at opgaverne kan løftes.

Vi oplever også en kultur, der betoner den enkeltes ansvar for egne omstændigheder, hvor stress og nedsat velbefindende er den enkeltes anliggende. Vi oplever en kultur, der pådutter os forestillinger om et familieliv, der grundlæggende er udtryk for en idealisering af værdier fra 1950'erne, samtidig med en udvikling, hvor lige præcist familielivet tilsidesættes og underordnes det nye videnssamfunds forventninger og krav.

Gammel vin ...

I diskussionen om stress ses dette dilemma usædvanligt klart. I industrisamfundet forudsattes en jobinvolvering, hvis primære fokus var den økonomiske kompensation for det arbejde, der blev ydet. I industriarbejdet var stress primært et udtryk for fysiske belastninger, når man som vedhæng til en maskine stillede sin muskelkraft til rådighed. Grundantagel-

sen var, at når der var "misforhold mellem de krav, der blev stillet, og de ressourcer, man rådede over, var konsekvensen stress". Denne antagelse indebærer implicit en anden antagelse. Nemlig antagelsen om, at de der bryder sammen, er de, der har færrest ressourcer – de svage. I denne situation kunne man enten tage hånd om de svage – skånejobbet er det ultimative udtryk for denne tankegang, eller man kunne styrke dem. I vores tid kommer denne tankegang til udtryk i den forestilling, at man kan optimere sit helbred, sine ressourcer gennem fitness og udviklingen af effektive psykologiske håndteringsmetoder. Vi plejer ikke længere vores krop og sjæl for at se godt ud og have det godt med os selv, men for at forbedre de af vores ressourcer, der skal investeres i arbejdet. Idealet er optimering.

Men i det vidensbaserede arbejde er stress ikke længere blot en påvirkning, der øger risikoen for nedslidning – eller udbrændthed, som det hedder hos stresscoacher og andre livsstilsprofeter af optimeringsorienteret anskuelse. Stress er en grundlæggende trussel mod alle de ressourcer, der sættes i spil. Kvaliteten af vores arbejde, vores hukommelse, vores beslutningsevne, vores læringsmuligheder og vores kreativitet, reduceres og trues ved stress.

Stress og viden som værdi

En væsentlig del af det økonomiske grundlag for en moderne virksomhed er

medarbejdernes viden, det man kalder videnkapitalen. Stress medfører et ringere udbytte ved vidensinvestering og øget tab i forbindelse med dens anvendelse.

Vi er nødt til at erkende, at stress som et dagligdags fænomen er et problem, der medfører spild af ressourcer og ødelæggelse af såvel menneskelige værdier som meromkostninger og deciderede tab for virksomhederne.

Vi kan ikke længere nøjes med at fokusere på de personer, der bryder sammen og udvikler et stresssyndrom. De er blot toppen af isbjerget. Vi kan ikke nøjes med at udvikle metoder, der kan sikre, at de, der bryder sammen, kan behandles, således at de genvinder deres tabte eller truede kompetencer og færdigheder. Hvis de forhold, der skaber disse problemer, forbliver uændrede, fortsætter ofrene – og ikke forebyggelsen – med at sætte dagsorden.

Vi må fokusere på og forsøge at forstå, hvordan stress som et dagligdags fænomen sætter dagsorden, skaber problemer

og forebygges. Vi må forholde os til, hvordan stress sætter en række forskellige dagsordener i dagligdagen.

Et af de symptomer på stress, der fremhæves i næsten alle beskrivelser af denne tilstand, er en oplevelse af pres og en hektisk dagligdag. Dette og andre symptomer på stress i dagligdagen har der hidtil ikke været fokus på.

Det handler altså om "sans for tid".

Sans for tid

Hvad indebærer vores evne til at registrere og erindre tid?

Her er hukommelsen i høj grad i fokus. Når vi erindrer tid, indebærer det, at vi ved, i hvilken rækkefølge begivenheder er indtruffet. Det er en vigtig forudsætning for at kunne erindre, hvilken betydning en begivenhed eller hændelse har. Når vi genfremkalder en erindring i sammenhæng med en tidsmarkør, kan vi også aktivere erindringer om andre hændelser, der er tidsmæssigt forbundet med denne. Eller sagt anderledes: vi kan

huske situationer og ikke blot enkelte hændelser. Man kan sige, at en "korrekt datostempling" muliggør, at vi kan erindre de sammenhænge, der har været gældende og herigennem opnås en mulighed for at erindre ikke blot en hændelse, men også dens mening og betydning.

Dernæst handler "sans for tid" om varighed. Vi baserer ofte vores vurderinger af, hvor megen tid og ressourcer, der skal afsættes til et fremtidigt forehavende på basis af erindring om, hvilke krav og forudsætninger, der har været gældende ved andre tilsvarende tidligere erfaringer. Når vi erindrer faktiske forløb, har vi muligheden for at huske de særlige betingelser, der gjorde sig gældende, og når vi planlægger en fremtidig handling, har vi mulighed for at tage et realistisk bestik af de anderledes betingelser, der nu gør sig gældende. Vi kan altså lave en erfaringsformidling fra en tidligere erfaring til en planlagt fremtidig handling.

Dette indebærer som regel, at vi kan undgå en fælde, som de fleste er velkendte

med, at basere sine forventninger på de mest positive erfaringer. Ved passende overskud kan vi medtænke de mindre positive erfaringer og således lægge en mere realistisk og gennemførlig plan.

Når vi tænker "tid", er der tale om, at et netværk af tilsvarende hændelser medtænkes i vores vurdering.

Strakt og komprimeret tid

I en vis forstand kan vi tale om, at vores hjerne opererer med en slags ur. Dette ur adskiller sig fra det mekaniske ur ved, at det blot slår et slag, når der er hændt noget, der er værd at huske. Det betyder, at tidens varighed er afhængig af de omstændigheder, vi oplever. Når der ikke rigtig sker noget, oplever vi, at tiden går meget langsomt – "strakt tid". Når der hænder os meget, virker det som om, at tiden går meget hurtigt. Vi oplever "komprimeret tid".

Ved komprimeret tid går vores hjerne på overgear. Vi er på. Vi er fokuserede, og det er som om, hjulene drejer meget hurtigt. Ved strakt tid er det som om, hjernen går i undergear. Der opstår en form for understimulering.

Vi sætter naturligt mest pris på episoder med komprimeret tid. Der er en næsten rusagtig oplevelse forbundet med disse episoder. Men paradokset er, at i komprimeret tid trækker vi på ressourcer, der allerede er etableret. Vi er fokuserede og målrettede, og selv om det virker ulogisk, er det lige præcis under disse omstændigheder, at vi har svært ved at håndtere mangfoldigheder, usikkerhed, refleksion og omtanke.

I perioder med strakt tid betyder den manglende målfokusering og fraværet af pres, at hjernen associerer, eksperimenterer med og afprøver en anderledes måde at forbinde tanker, erfaring og videnselementer med hinanden. Denne hjerneaktivitet genererer ikke nødvendigvis nye ideer, men den skaber en række muligheder, der kan blive aktiveret, når vi ved mere målrettet virksomhed møder problemer, der udfordrer vanetænkningen. Når uløselighed eller utilstrækkelighed sætter en tilstrækkeligt pinefuld dagsorden til, at omkostningerne ved ny orientering ikke mere synes uoverskuelige kan associationer skabt i perioder ved strakt tid melde sin ankomst som kreative løsninger på udfordringer.

Man kan sige, at kreativitet og visse former for læring er utænkkelige uden strakt tid, selv om det kun undtagelsesvist er i disse situationer, at resultaterne kommer til udtryk.

Den stressfyldte tid

Stress forandrer vores fornemmelse for tid. I biologisk forstand er der tale om, at visse stresshormoner påvirker et af de hjernecentre, hvis primære funktion synes at være koordineringen af en lang række hjerneressourcer. Dette hjernecenter hedder hippocampus og er efter alt at dømme særdeles følsomt overfor stresspåvirkninger.

I stressperioder har hjernen sværere ved at registrere tid. Det er som om, den registrerer færre slag. Dette betyder ganske enkelt, at hvis man i sådanne perioder skal estimere, hvor megen tid der er gået til en bestemt handling og på den baggrund skal tilkendegive, hvor megen tid der resterer, indtil en given opgave er løst, så har man en håbløst urealistisk forventning. Man "føler", at man egentlig har brugt meget lidt tid på det, der er nået, og derfor er der ikke behov for så megen tid for at færdiggøre processen. Denne fornemmelse sætter sig igennem bagom vores rationelle jeg og virker særdeles autentisk og realistisk i situationen.

Dernæst er det som om, at de erindringer, der etableres ved stress, ikke sætter sig særlig godt i hjernens langtidslager. Efter stressperioder ses, at den læring, der er foregået, ligesom fordampes. En del af denne proces skyldes, at "dato-stemplingen" tapes, man mister sin sans for den tid, der er gået, og uden denne datostempling bliver sammenhængende erfaringer fragmenterede, de mister deres mening og fortabes.

Den hektiskhed, der ses i forbindelse med stress, er nøje forbundet med denne indvirkning på tid. Ofte bryder personer sammen, inden de har påtaget sig flere opgaver end normalt, og som regel uden, at der har været tale om et direkte ledelsesmæssigt ansvar herfor. Man kan sige, at ledelsens mangel på ansvar i disse situationer består i, at man følger medarbejderens ønsker. Ydermere gælder, at det er nemmere at henvende sig til medarbejdere, der er nemme at overtale med nye opgaver.

Hvorfor sker dette, hvorfor siger disse

overbelastede medarbejdere ikke fra? Svaret er egentlig meget enkelt. Disse medarbejdere har tabt deres "sans for tid". De har ingen mulighed for at vurdere, hvor mange ressourcer, de er i besiddelse af i forhold til opgavernes fordringer, fordi man har brug for sin "sans for tid" for at kunne sige fra. Når denne sans går fløjten, er der ingen grænser for, hvad man kan påtage sig.

Stress ser kun nuet

Stress sætter en særlig dagsorden i forhold til tid. Dette ældgamle overvejende biologiske system er udviklet med henblik på en hurtig reaktion på akutte trusler. Stress aktiveres i dag ved en mangfoldighed af påvirkninger, der ikke kan håndteres som trusler. Men når stressprocessen kører, påkalder den sig en hurtig beslutning og en effektiv, umiddelbar og ofte rutinepræget handling (der er jo ikke "tid" til eftertanke").

Derfor medfører stress en tilskyndelse til en hektisk adfærd, bidrager til en udtalt følelse af ubehag overfor langsomhed og en tilskyndelse til at søge handlemuligheder, der honorerer kravet om intensitet som hurtighed i form af bratte skift mellem mange forskellige handlesekvenser.

Det siger sig selv, at en sådan adfærd ikke ligefrem fremmer oplevelse af succes og målopnåelse. Alene oplevelse af manglende målopnåelse medfører ringere trivsel og udgør en trussel mod den enkeltes selvværd.

Der er grænser for, hvor skadelige virkninger denne tilstand har indebåret i industriarbejdet, men i et vidensarbejde medfører disse uundgåelige virkninger af stress ringere kvalitet, flere fejl, mindre og mere fejlbehæftet læring på individuelt, socialt og organisatorisk niveau.

En ledelsesfilosofi, hvis målkriterier er optimering af tid og effektivitet, modvirker mulighederne for at få øje på de omkostningskrævende konsekvenser af stress i det vidensbaserede arbejde. Paradokset er, at intensitet og hurtighed i mange henseender virker stik mod hensigten. Det centrale mål i et vidensbaseret arbejde må være en bæredygtig udnyttelse af de menneskelige ressourcer. Komprimeret tid forudsætter strakt tid. Således opnås på én gang den nødvendige kvalitet, kreativitet og vidensudvikling.

Forskelsbehandling på arbejdsmarkedet

I 1996 vedtog folkettingen en diskriminationslov om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet på baggrund af internationale forpligtelser i relation til ILO-konvention 1958, nr. 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv og FN's konvention om racediskrimination fra 1965.

I 2004 sker der en ændring af loven som konsekvens af to EU-direktiver. Med loven er der indført et nyt diskriminationskriterium, således, at der ikke må forskelsbehandles på grund af tro. Samtidig er der indført såkaldt delt bevisbyrde i sager om forskelsbehandling.

Diskriminationsloven

Loven skal beskytte mod direkte eller indirekte forskelsbehandling på arbejdsmarkedet på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse.

Direkte forskelsbehandling er f.eks., hvis en arbejdsgiver afskediger eller nægter at ansætte eller forfremme en lønmodtager på grund af ovennævnte kriterier.

Indirekte forskelsbehandling er f.eks., hvis en arbejdsgiver over for en udenlandsk lønmodtager stiller store krav til sprogkundskaber, hvis det har en underordnet betydning for, hvordan arbejdet kan udføres. Det er også indirekte diskrimination, hvis arbejdsgiveren forbyder de ansatte at bære turban eller hovedtørklæde, hvis ellers virksomheden ikke stiller særlige krav til påklædning.

På den anden side kan en arbejdsgiver kræve, at de ansatte bærer en bestemt uniform eller beklædningsgenstand, f.eks., hos politiet, DSB, SAS. I en sag blev en virksomhed frifundet i en tør-

klædesag, da beklædningskravet havde tilstrækkelig saglig begrundelse, da det skyldtes hygiejnemæssige hensyn, og at beklædningskravet gjaldt alle ansatte.

Loven indeholder et generelt forbud mod forskelsbehandling i forbindelse med ansættelse, under ansættelse og ved afslutning af ansættelsesforholdet.

Dette gælder dog ikke for virksomheder, hvis udtrykte formål er at fremme et bestemt politisk eller religiøst standpunkt. For visse former for erhvervsudøvelse og uddannelse, hvor det er af afgørende betydning, at udøveren netop har en bestemt hudfarve, religion, køn osv. kan bestemmelserne fraviges.

Her må ikke forskelsbehandles

- Din arbejdsgiver må ikke forskelsbehandle sine lønmodtagere på grund af religiøs, tros- eller trosmæssig overbevisning, med mindre virksomhedens formål er at fremme et bestemt religiøst standpunkt.
- Din arbejdsgiver må heller ikke forskelsbehandle sine lønmodtagere på grund af han eller hendes politiske overbevisning. Som lønmodtager kan man dog ud fra en loyalitetsbetragtning være nødt til at undertrykke sin politiske opfattelse, hvis virksomhedens formål er at fremme en bestemt politisk opfattelse, som går i modsat retning af ens politiske opfattelse.
- Forskelsbehandling må ikke finde sted, hvad enten man er bøsse, lesbisk eller transseksuel eller dyrker sine seksuelle interesser uden ulempe for virksomheden.
- En arbejdsgiver må ikke forskelsbehandle ved ansættelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Det er arbejdsgiveren, der skal bevise, der ikke er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, såfremt lønmodtageren kan påvise forhold, som peger i retning af, at der har fundet forskelsbehandling sted.

Ligelønsloven

Ligelønsloven skal beskytte mod lønmæssig forskelsbehandling på baggrund af køn. Mænd og kvinder skal have samme løn for arbejde, der tillægges samme værdi. Arbejdets værdi vurderes ud fra en helhedsbetragtning af de kvalifikationer, der kræves for at udføre arbejdet, bl.a. uddannelse.

Bevisbyrde, godtgørelse og genansættelse

Der er omvendt bevisbyrde i sager om ligeløn. Det betyder, at det er arbejdsgiveren, der skal bevise, at du ikke er blevet afskediget, fordi du har fremsat krav om ligeløn. Dog er det dig, der har bevisbyrden, hvis du bliver afskediget mere end 1 år efter, at du har fremsat krav om ligeløn.

Hvis du som lønmodtager får medhold i, at afskedigelsen er i strid med ligelønsloven, kan afskedigelsen blive underkendt. Hvis det ikke er hensigtsmæssigt at opretholde din ansættelse, kan du få en godtgørelse, der svarer til max 78 ugers løn.

Læs mere

Du kan læse mere i lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, lov om ligestilling af mænd og kvinder og lov om lige løn til mænd og kvinder.

The French Connection til open source

Tag en franskmand, tilsæt computere og masser af open source, strø lidt netværk, DNS og mail-servere henover og vupti; et styk Philippe Regnauld er klar:

AF DAN MYGIND, FREELANCE

- Jeg er ligeglad med, om softwaren i en flyvemaskine er open source; jeg er mere interesseret i, om softwaren er korrekt og fejlfri.

Philippe Regnauld, 30 år, har arbejdet med computere, siden hans far bragte en gammel Tandy Radio Shack TRS-80 model I hjem fra arbejde til den dengang otte år gamle Philippe. Derefter gik vejen over Atari og Commodore 64 til en SUN-arbejdsstation. Langt hovedparten af tiden har Philippe – eller Phil, som han også kalder sig – arbejdet med open source-programmer – uden at han af den grund er fanatisk.

Rejsen med computere, der startede i det små for 22 år siden, har bragt Philippe Regnauld rundt til lande som Vietnam, Cameroun, Schweiz og Senegal. En rejse, hvor et Philippe Regnauld-univers efterhånden er opbygget, bestående af open source-teknologi og idealerne Åbenhed og Frihed garneret med citater fra personer som Andy Tanenbaum, Monty Python, Blues Brothers, Frederick P. Brooks og Trinity fra Matrix.

Hardcore generalist

Det var i 1990, at Philippe Regnaulds interesse for computere for alvor blev vakt. Via en dial-up forbindelse fik Philippe Regnauld adgang til en vens SUN-arbejdsstation. Bekendtskabet med den blev yderligere udbygget i 1993, da Philippe Regnauld fik sin egen SUN-maskine – en gammel SUN-arbejdsstation med en Motorola-processor. Året efter fik han sin første pc, men det var Unix – og især unix-varianten FreeBSD – der havde bidt sig fast i Philippes bevidsthed.

- SUNs operativsystem var oprindeligt baseret på BSD 4.2, og siden dengang har jeg arbejdet en del med FreeBSD, fortæller Philippe Regnauld i catpipe Systems kælderlokale midt i København.

Arbejdet med blandt andet FreeBSD har ført til, at Philippe Regnauld i dag er teknisk chef i catpipe Systems, der specialiserer sig i netværksinfrastruktur og sikkerhedsløsninger. Teknisk chef – eller som Philippe Regnauld selv udtrykte det i en præsentation i forbindelse med Linuxforum2002:

- Mine kvalifikationer som hardcore generalist har ført mig til en position som teknisk syndebug hos catpipe Systems.

En position, der indebærer roller som netværkskonsulent og systemarkitekt med speciale inden for mail-løsninger, DNS og FreeBSD. Selvom Philippe Regnauld i samme Linuxforum2002-præsentation koketterer med, at det ikke er lykkedes for ham at skrive en enkelt linje kode, er det ikke helt sandt.

- Jeg kan skrive kode, men jeg gør det ikke i stor stil. Jeg er mere systemarkitekten, der designer og får systemerne til at hænge sammen, siger Philippe Regnauld, der i 1996 afsluttede en to-årig fransk it-uddannelse svarende til datamatiker/datanom. En uddannelse, der til Philippe Regnaulds store fortrydelse, indeholdt megen Cobol-undervisning grundet det, på det tidspunkt, kommende, forventede år 2000-problem.

Anarkistisk ansvarlighed

Philippe Regnauld fik dog ikke brug for sin Cobol-viden om Y2K, da han efter uddannelsen drog til Danmark. Det var „ikke maden eller klimaet“ i Danmark, der lokkede Philippe Regnauld, men en dansk kvinde. I Danmark arbejdede han i PROSA et stykke tid som teknisk ansvarlig, inden han startede som systemadministrator på Rigshospitalet. Her implementerede Philippe Regnauld blandt andet et SMTP- og DNS-back-

Berkeley Software Distribution (BSD)

BSD-Unix er en af de oprindelige unix-versioner.

AT&T gav i 1970'erne en række universiteter adgang til kilde-koden for AT&T's Unix. Universiteterne fik lov til at ændre, så meget de ville, i kilde-koden.

University of California, Berkeley var et af universiteterne, der efterhånden havde ændret så meget, at der ikke var noget tilbage af AT&T's Unix.

I starten af 1990'erne udgav BSDi (et kommercielt firma som solgte en proprietær kopi af BSD Unix på Intel processorer). Det førte til en retssag om brugen af trademarket Unix, da BSDi havde udsendt en reklame, hvor der stod, at man kunne ringe til 1-800-ITS-UNIX.

(Læs mere på http://en.wikipedia.org/wiki/USL_v._BSDi) Berkeley vandt retssagen, og siden har BSD affødt en række varianter som FreeBSD, NetBSD, OpenBSD og ikke mindst Darwin, som er den underliggende base i Apples MacOS X styresystem.

Ifølge Netcraft.com var der i juni måned i år tæt på 2.5 millioner websites, der havde FreeBSD som underliggende operativsystem.

*Philippe Regnaud teknisk chef i catpipe Systems
Foto: Amanda Thomsen*

bone, uden at ledelsen havde givet grønt lys! Ifølge Philippe Regnaud var han træt af at vente på, at ledelsen besluttede sig for, hvad der skulle ske, så han startede implementeringen sammen med nogle kollegaer:

- Hvis der ikke sker noget, er det en god ide at tage et initiativ for at få tingene til at ske, siger Philippe Regnaud, der dog er klar over risikoen ved en for anarkistisk arbejdsform.

- Det er selvfølgelig et to-sidet sværd. Hvis alle blot gør, hvad de mener er rigtigt, kan man ikke koordinere noget som helst. Men jeg mener, at jeg gjorde det rigtige på det tidspunkt, og ledelsen var da også tilfreds med, hvad jeg havde gjort, fortæller Philippe Regnaud.

SMTP- og DNS-backbonet kører på Rigshospitalet den dag i dag.

Overvågning med open source

Under arbejdet på Rigshospitalet havde Philippe Regnaud behov for noget software til at overvåge Rigshospitalets servere og netværk. En kollegas søn fandt frem til open source-netværksovervågningsprogrammet NetSaint – kendt som Nagios i dag – og programmet blev implementeret på Rigshospitalet.

Med tiden fik Philippe Regnaud en række ideer til forbedringer og tilføjelser til NetSaint. Ideer, som han senere ville få brug for.

Op gennem 1990'erne var udlicitering af offentlige services et mantra, som de fleste håbefulde politikere øvede foran spejlet,

inden de kastede sig ud i spin- og karrierekarrusellen. It-afdelingen på Rigshospitalet gik da heller ikke ram forbi.

I løbet af 2000 blev udliciteringsplanerne for Rigshospitalets it mere og mere konkrete:

- Selvom en konsulentrapport viste, at Rigshospitalets it-afdeling håndterede to gange så mange systemer med en fire gange så stor kompleksitet; alt sammen med den halve bemanding i forhold til andre offentlige institutioner, gik ledelsen videre med udliciteringsplanerne. Der var altså ikke penge at spare, siger Philippe Regnaud og fortsætter:

- Jeg kunne blot tænke: Hvis ledelsen ikke tror på det; godt – goodbye!

Philippe Regnaud valgte at forlade Rigshospitalet i 2001 og begyndte i det nystartede catpipe Systems. Her kunne Philippe Regnaud blandt andet arbejde videre med sine ideer om et netværksovervågningsværktøj. Sammen med Nicolai Petri har Philippe Regnaud udviklet netovervågnings-programmet d-mon. Et arbejde, hvor Nikolai Petri har stået for kodningen:

- Nikolai er væsentligt dygtigere, end jeg, så han har programmeringen, siger Philippe Regnaud, der sammen med Nicolai Petri har stået for det overordnede design.

BSD og pingvinen

d-mon er opbygget af open source-komponenter, hvilket er naturligt, når man er Philippe Regnaud. Det meste af hans arbejde med computere er foregået med anvendelse af open source-software og en stor del af arbejdet med open source-software har været rettet mod operativsystemet FreeBSD. Philippe Regnaud startede med at anvende FreeBSD i 1994 og har holdt fast i det som sit foretrukne operativsystem. FreeBSD er open source-operativsystemet, der lever et stille, men godt liv i skyggen af open source-operativsystemet Linux, der får al medie-hypen, æren og berømmelsen.

Eksempelvis er det FreeBSD-maskiner, der trækker web-sites som Yahoo og Cybercity. På trods af at første version af FreeBSD var klar flere år før, Linus Torvalds tastede de første kodelinier til Linux, har Linux dog overhalet FreeBSD som det mest udbredte open source-operativsystem.

Ifølge Philippe Regnaud er der to årsager til, at Linux er mere udbredt end FreeBSD. Dels var der en årelang retssag mellem AT&T og Berkeley, der skabte tvivl, om BSD-Unix overtrådte AT&T's licens-rettigheder [se fakta-boks], dels er BSD's sourcekode mere kompleks end Linux'. Med risiko for at blive ugleset i Linux-kredse og i erkendelsen af, at han ikke selv er superprogrammør, siger Philippe Regnaud:

- Komplexiteten i BSD-koden var dengang større i forhold til Linux-kernen. Koden i Linux-kernen var simpelthen nemmere at forstå. Det appellerede nok mere til de unge hackere (i den positive betydning af ordet: nemlig programmører, red.) der op gennem 1990'erne begyndte at udvikle Linux. Hvor BSD havde et gennemtænkt design udtænkt af dataloger, blev Linux udviklet eller hacket frem i en trial-and-error-proces – i hvert fald i starten.

Så BSD har fulgt den klassiske datalogiske fremgangsmåde – design før kodning – mens Linux har fulgt den mere kaotiske, omvendte fremgangsmåde – kodning før design.

Efter at have afleveret den sætning, der formentlig kan skabe en mindre debat i PROSAbladets læserbrevkasse, forsikrer Philippe Regnaud dog, at han anser den nye Linux-version 2.6 som ligeså stabil som FreeBSD. Han er blot så vant til at anvende FreeBSD, at han foretrækker det operativsystem frem for styresystemet, der har pingvinen Tux som maskot.

Konferencer er ikke bistand

Interessen for FreeBSD har blandt andet ført Philippe Regnauld til det afrikanske kontinent, hvor han har udbredt kendskabet til operativsystemet. Senest var han i maj måned i år i Senegals hovedstad Dakar og afholde en workshop som led i African Network Operators Groups (AFNOG) årlige netværkworkshops. Da PROSAbladets udsendte spørger om, hvordan teknologi og u-landsarbejde bedst kombineres, svarer Philippe Regnauld, at der ikke er tale om u-landsarbejde.

- Det er en gruppe af afrikanske netværksoperatører, der afholder nogle interessante workshops. Udlændinge tager dertil af faglig interesse – ikke af barmhjertighed.

At Philippe Regnauld er blevet involveret i AFNOG skyldes, at han tidligere har deltaget på konferencer og workshops afholdt af Internet Society (ISOC) og der har knyttet en række kontakter. Kontakter som siden har benyttet sig af Philippes tekniske indsigt og mulighed for at formidle på fransk og engelsk.

Selvom konferencerne ikke skal ses som bistand, er der dog kommet væsentlige resultater ud af dem. På en ISOC-konference om netværk, deltog en senegalesisk deltager, som efter konferencen var med til at starte to senegalesiske internetudbydere. I dag er senegaleseren teknologisk rådgiver for Senegals præsident, og ansvarlig for regeringens it.

Fra det åbne til det lukkede internet

Udover at deltage på en konferencer med teknisk indhold, er Philippe Regnauld også at finde på konferencer, der undersøger, i hvilken retning den teknologiske udvikling trækker samfundet. I februar i år var han oplægsholder på PROSAs

konference „Fra det åbne til det lukkede internet“, der handlede om, hvad der sker med den stigende overvågning og kommercialisering af internettet.

Kommercialiseringen af internettet bekymrer ikke Philippe Regnauld så meget; han ser det blot som en naturlig udvikling. Men tendensen til at udarbejde allehånde tekniske begrænsninger på internettet for at forhindre eksempelvis misbrug af op-havsret er noget, som kan få Philippe Regnauld op af stolen.

- Det er nogle absurde tiltag, der er i gang. Eksempelvis at ADSL-routere skal være i stand til at opdage, om der sendes MP3-filer over nettet. Post Danmark checker da ikke, om du sender bog-kopier med posten. Det er nogle komplicerede tekniske løsninger på et problem, der bunder i en forretningsmodel, der er ved at dø, mener Philippe Regnauld.

Vi sidder stadig i catpipe Systems kælderlokale i Rømersgade i København. Udenfor stråler solen gavmildt ned på de solhungrende københavnere. På trods af at det danske sommervejr viser sig fra sin mest charmerende side, er vejret en medvirkende årsag til at Philippe Regnauld måske vil flytte til udlandet om nogle år.

- De første fem år var jeg ikke skuffet over vejret i Danmark, men det er kun nogle få måneder om året, det er så godt, som det er i dag. Min kæreste er vokset op i Spanien, så det kan da godt være, at vi vil se noget nyt om nogle år. Måske se nogle bjerge... Man ved aldrig med os BSD-fyre.

Philippe Regnauld

Boede i USA i fire år – fra han var otte til 12 år.

To-årig teknisk uddannelse i Frankrig – svarer til datanom/datamatiker.

Kom til Danmark i 1996.

Har arbejdet i PROSA som teknisk ansvarlig.

Systemadministrator på Rigshospitalet 1998-2001

Teknisk chef i catpipe Systems siden 2001.

Deltaget på en række workshops og konferencer som foredragsholder om FreeBSD, DNS, netværk, Cisco-routere etc.

Udvalgte citater

Tank, I need a pilot program for a military M-109 helicopter, Trinity fra The Matrix

All programmers are optimists, Frederick P. Brooks

Oh, I see you have the machine that goes PING!, Mr. Pycroft.

Ovenstående citater er fra et Philippe Regnauld-foredrag om mail-programmet Postfix. Hvordan citaterne skal forstås i forhold til Postfix, overlades til læserens fantasi.

Simple Mail Transfer Protocol (SMTP)

SMTP (Simple Mail Transfer Protocol) er en TCP/IP-protokol, der anvendes til at sende og modtage e-mail. Normalt anvendes SMTP til at sende mail, mens en af protokollerne POP3 eller IMAP bruges til at modtage e-mails, da de to protokoller giver mulighed for at gemme e-mails i en serverpostkasse og lade brugeren hente sine e-mails en gang imellem.

SMTP anvender som regel port 25.

Domain Name System (DNS)

Domain name system (DNS) gør det blandt andet lidt nemmere for almindelige internetbrugere at surfe rundt på nettet. Ved hjælp af domain name system (DNS) bliver internetdomænenavne – eksempelvis www.prosa.dk – oversat til en IP-adresse som 129.142.64.8.

Så når du taster www.prosa.dk i en browsers adresse-felt, bliver det ved hjælp af en DNS-server oversat til IP-adressen 129.142.64.8, og din forespørgsel sendes til PROSAs webserver, der har IP-adressen 129.142.64.8.

IP-telefoni og Symbion

Der var mødt nogle og 30 mennesker op i denne sidste junaften for at slå 5 fluer med et smæk: Få en rundvisning i Symbion og blive klogere på IP-telefoni. Og PROSA/ØST kunne føje endnu et succesfuldt og velbesøgt arrangement til rækken.

Af JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Henrik Kroos, tidligere formand for PROSA, nu ansat som SAP-konsulent i 2MB, som har til huse i Symbion, bød velkommen, fortalte lidt om Symbions baggrund og gav en hurtig rundvisning. Bygningen, som tidligere var Magasins lager, huser i dag mere end 80 innovative private it- og biotekvirksomheder. De deler alle en fælles reception, administrative funktioner samt gode møde- og kantinefaciliteter. Er du til bordfodbold og videospil findes begge dele i "Fredagsbaren", som selv denne onsdag aften havde besøg af nogle friske ungersvende, som rev bordfodboldspillerne rundt.

IP-telefoni. Det er billigt

Efter en let anretning indtog Henrik Andréén fra Telefin, som også residerer i Symbion, scenen. Hans lille firma har speciale i aftenens hovedtema, IP-telefoni. Henrik Andréén var af den opfattelse, at både telefonen og internettet var kommet for at blive. IP-telefoni er det, som binder de to opfindelser sammen på skønneste og smarteste vis. Groft sagt er IP-telefoni, telefoni via internettet. Det har nogle fordele og ulemper. Der er ikke 100% opetid, som på almindelig

telefoni. Eksempelvis kan du ikke bruge din IP-telefon under en strømafbrydelse, ligesom du er meget afhængig af din internetudbyder, og hvor meget plads, han stiller til rådighed for dig. Til gengæld er det billigt, meget billigt. Selv hvis du ringer fra Uganda, skal du kun betale lokaltakst. Har man den samme IP-udbyder, kan man telefonere gratis til hinanden.

Tekniske detaljer og mange spørgsmål

Foredraget bød på mange tekniske detaljer om, hvordan IP-telefoni fungerer, hvilke protokoller, der bliver brugt, og hvordan det egentlig fungerer. Alt sammen krydret med mange relevante, kritiske spørgsmål fra salen.

Glæde og malurt

Reaktionerne bagefter var også overvejende positive. De fleste syntes, at de havde fået meget ud af det. En lavede en aftale med Henrik Andréén om et abonnement, en overvejede at etablere sit eget IP-telefonifirma. Flere mente, at foredraget om IP-telefoni både havde været godt og informativt, og at det var spændende

Henrik Andréén tegnede og fortalte om IP-telefoni.

endelig at se det Symbion, som man har hørt så meget om, indefra. En enkelt puttede lidt malurt i bægere ved at mene, at Henrik Andrééns foredrag ikke bragte meget nyt under solen.

Husk PROSA/ØST i efteråret

Dette var det sidste PROSA/ØST-arrangement inden sommerferien, men Malene Meisner lovede denne aften alle de fremmødte, at efteråret vil byde på mange flere af slagsen. Vel mødt til PROSA/ØSTs arrangementer, foredrag og gå-hjem-møder.

**“Hvis man tror, man er færdiguddannet,
er man måske bare færdig...”**

De danske universiteter giver dig mere end
1000 muligheder for at komme videre.
Kort kursus? Masteruddannelse? Fjernundervisning?

Få overblik over mulighederne på

www.unev.dk
Universiteternes efter- og videreuddannelse

Digital forvaltning og persondatasikkerhed

Bliver prisen for strukturændringer og digital forvaltning et farvel til beskyttelse af personoplysninger? PROSA, Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder og Teknologirådet ser på konsekvenserne af en kommende strukturreform og den igangværende indførelse af digital forvaltning.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Strukturreformen og digital forvaltning er to væsentlige politiske initiativer, hvis indvirkning på den enkelte borgers liv langt fra er kendte. Men man kan frygte, at etiske og lovmæssige hensyn risikerer at gå i glemmebogen, fordi politikere og embedsmænd har for travlt med gøre det nemt at servicere borgerne og behandle deres personoplysninger. Med konferencen d. 7. september 2004 i Landstingssalen på Christiansborg vil arrangørerne gøre opmærksom på udformningen og sikkerheden omkring, hvordan det offentlige behandler persondata.

Persondata – det offentliges råstof

For nemheds skyld kan vi betragte stat, amt og kommuner som ét gigantisk, it-støttet system. Dette system holdes oppe i et kompliceret samspil af menneskelig kompetence og computerteknologi. 'Råstoffet', der bearbejdes i dette system, er persondata; data i form af personlige oplysninger om dig og mig. At den offentlige, digitale forvaltning har brug for disse data, og at den har 'ret' til disse data, blev slået fast allerede i 2001 i en rapport, der

markerede startskuddet til Projekt Digital Forvaltning. Man fastslog dengang, at adgang til data gælder den direkte adgang til borgernes og virksomhedernes data, dvs. ret til indsamling, men adgangen gælder også, når de offentlige myndigheder videregiver oplysninger til hinanden. Hvis det offentlige skal have mest mulig glæde af det indsamlede råstof – dataene – skal det have mulighed for at søge på tværs i alle de offentlige databaser på tværs af geografiske og forvaltningsmæssige skel. Denne mulighed har de danske lovgivere af etiske og retssikkerhedsmæssige årsager hidtil valgt at begrænse ganske væsentligt, bl.a. via Persondataloven. Men ikke kun lovgivningen har besværliggjort eller hindret denne søgning på tværs af alle databaserne. Også de tekniske muligheder for at udføre denne søgning har været begrænsede.

Nye muligheder for datasøgning

De seneste års tekniske udvikling indenfor it, den offentliges målrettede og bevidste prioriterede satsning på indførelse af digital forvaltning og strukturreformens

ændringer af det kommunale og amtskommunale landskab ændrer også mulighederne for at "søge på tværs" i det offentlige databaser ganske væsentligt.

Det, der sker er, at den offentlige forvaltnings mange interne programmer i højere og højere grad integreres, så de bedre kan 'tale sammen'. Målet er, at programmer i stigende grad skal kunne overføre og hente data fra hinanden. Grænserne mellem de enkelte programmer og myndigheder er derfor begyndt at flyde. Dermed kommer både teknologien, og de mennesker, der benytter teknologien til at hænge mere sammen. I digital forvaltnings-jargon kaldes dette for "nedbrydning af siloer". Med "siloer" menes de enkelte myndigheder, der behandler sager og tager beslutning på deres specifikke områder.

En indgang til det offentlige

Denne nedbrydning af siloer suppleres af etableringen af "skranke", hvor borgerne kan få ordnet alle former for sager med kommunerne i en ruf og med ved en og samme sagsbehandler eller helt automatisk.

Disse skranke findes både i fysisk form f.eks. hos kommunerne, men også i digital form via hjemmesider på internettet, hvor borgerne ledes gennem sagsbehandlingen. Den digitale skranke giver derudover mulighed for at automatisere dele af sagsbehandlingen – således at "banale" sager, som skatteligning, udbetaling af boligsikring eller socialhjælp kan foretages uden menneskers medvirken.

Men skal det offentlige i fremtiden være en automat, man som borger eller virksomhed putter oplysninger i og trækker en afgørelse ud af? Og hvor bliver mennesket af i denne golde, teknokratiske vision?

Banalt er det at bemærke, at ikke alle sager egner sig til denne form for automatiske sagsbehandling. Men hvor går grænserne for, hvornår et levende menneske skal ind over sagen, og hvornår kan det klares af en automat?

Elektroniske journaliseringssystemer

På sigt skal alle relevante dokumenter der behandles ved disse skranker indscannes og arkiveres, ligesom al indkommen post skal scannes og lægges i en database.

Disse indscannede dokumenter eller breve til sagsbehandlerne i elektronisk form, der er indsendt via nettet og lagret i elektroniske journaliseringssystemer, kan man med moderne it-teknologi, tekstsøge i. I denne form for breve kan der forekomme allehånde former for oplysninger af meget privat karakter – som det kun er meningen, den enkelte borgers sagsbehandler skal have adgang til. Når man udformer disse journaliseringssystemer, bør man sikre, at oplysningerne ikke kommer i hænde på personer, der ikke bør have adgang til dem.

Indførelsen af digital forvaltning

Der er i de seneste år arbejdet ihærdigt i den offentlige sektor for at komme i gang med den digitale forvaltning – og der er da også kommet godt skred i tingene.

Et af de redskaber, der bruges er de såkaldte e-Dage (1 og 2), som sætter mål for gennemførelsen af den digitale forvaltning.

Fra e-Dag 1, den 1. september 2003, har offentlige myndigheder indbyrdes haft ret til at sende og kræve at modtage, ikke-personfølsomme oplysninger digitalt. I de kommende år skal der arbejdes på, at digital kommunikation udstrækkes til at dække størstedelen af de informationer, der udveksles mellem offentlige institutioner, og at digital kommunikationen også udbredes mellem det offentlige, borgere og virksomheder.

Fra den 1. februar 2005 fjerner e-Dag2 en række af undtagelserne fra den første e-Dag, så endnu mere kommunikation med både borgere og andre myndigheder kan foregå elektronisk. Det betyder, at der fra denne dato skal kunne udveksles følsomme personoplysninger ved brug af digital signatur.

Ændrede krav til datasikkerhed

Disse nye teknologiske muligheder og omorganiseringen af den offentlige sektor giver rigtig nok større muligheder for effektiviseringer og forbedring af serviceringen af borgere og virksomheder – men stiller samtidig større krav til datasikkerheden.

Der har desværre ikke været udvist samme ihærdighed omkring overvejelserne om, hvordan man skal udforme

datasikkerheden – dette er i vidt omfang blevet overladt til de enkelte ordregivere (oftest kommunerne) og skal altså løses decentralt. Kravene til datasikkerheden i de nye digitale forvaltning er så komplicerede og omfattende, at en nøjere overvejelse om, hvordan den skal udformes, nok er værd at ofre flere kræfter på, og en fælles standard for datasikkerhedens udformning er på sin plads

Skal de lovgivningsmæssige barrierer fjernes?

Før evt. lovmæssige barrierer fjernes, bør det etisk hensigtsmæssige i at fjerne dem diskuteres i en bredere offentlighed.

Med den øgede digitalisering i den offentlige sektor sker der et skred – fra menneskelig kompetence til teknologisk automatik. Derfor skal vi diskutere den fremtidige vægtfordeling mellem menneskelige og teknologiske arbejdsprocesser.

Inden for en overskuelig tid vil det være muligt at samle oplysninger om en person eller en virksomhed – eller et tema for dens sags skyld – på tværs af alle ministerier, forvaltninger, styrelser amter og kommuner. I hvilket omfang og under hvilke rammer, det skal være tilladt – bør være fastlagt og politisk besluttet inden de tekniske og forvaltningsmæssige rammer, før muligheden er etableret. At der er behov for at diskutere disse forslag, understreges af, at udnyttelsesmuligheder ved online selvbetjening eksempelvis vil have indflydelse på tildeling af rettighedsbestemte ydelser i forbindelse med arbejdsløshed, studieskift, skilsmisse, flytning og fødsel. Det vil simpelthen kunne foregå fuldt automatisk. Personligningen er allerede automatiseret for en stor del af borgerne.

Hvad vil vi med konferencen?

Det er konferencens formål at diskutere den stadig øget brug af teknologi i den offentlige sektor og at stille *hvordan*-spørgsmål: Når nu vi er i gang med at op- og udbygge en sammenhængende, fleksibel, effektiv, digital infrastruktur i den offentlige sektor, *hvordan* ønsker vi så råstoffet, dvs. private og følsomme oplysninger om os alle sammen, behandlet i dette system? Set i relation til visionerne om digital forvaltning, bør det diskuteres og afklares, hvad den enkelte myndighed *bør* gøre i fremtidens digitale forvaltning: Pointen er, at den 'konkrete myndighedsudøvelse' ikke er en statisk størrelse, den 'konkrete myndighedsudøvelse' kan forhandles, den kan ændres,

og de potentielle forandringsmuligheder der bør diskuteres.

Læs mere

Der er udarbejdet en gennemgang af det offentliges hidtidige overvejelser om persondatasikkerheden i forbindelse med digitaliseringen af den offentlige forvaltning og strukturkommissionens arbejde. Dette papir kan hentes på www.prosa.dk/ septemberkonference.

Konference om:

Digital forvaltning og persondatasikkerhed?

**Tirsdag den 7. september 2004
kl. 9.30 - 16.00 på Christiansborg
Landstingssalen, København K.**

Program:

9.30 Velkomst v/ ordstyrer Ole Stilund Jepsen, Faglig sekretær, FTF og bestyrelsesmedlem i Teknologirådet

9.40 Professor Peter Blume om konferencens spørgsmål

10.00 Vicedirektør Mikkel Hemmingsen fra Informations- og Kommunikationsteknologi området i Videnskabsministeriet om perspektiv på digital forvaltning og beskyttelse af persondata

10.30 Dan Christensen, konsulent i Kommunernes Landsforening, om konsekvenserne af strukturomlægningen og de nye kommunale systemer for digital forvaltning

11.30 Direktør Janni Christoffersen fra Datatilsynet om overvejelser om digital forvaltning

12.00 Birgitte Kofod Olsen fra Institut for Menneskerettigheder. Hvorfor beskyttelse af persondata er et centralt krav til den nye digitale verden

13.30 Gus Hosein fra Privacy International præsenterer synspunkter på konferencens emne set i et europæisk perspektiv

14.30 Paneldebat og diskussion med salen. Professor Peter Blume er ordstyrer i paneldebatten.

15.45 Afslutning

Paneldeltagere kommer fra de arrangerede organisationer, folketingets retsudvalg og oplægsholderen.

Tilmelding og pris

Tilmelding www.prosa.dk/kursus

Sidste frist for tilmelding er d. 31. aug. 2004.

Pris: Kr. 150,-

Pris studerende: Kr. 150,-, der dog refunderes ved fremvisning af studiekort v. indgangen

Konference om: **Digital forvaltning og persondata- sikkerhed?**

**Tirsdag den 7. september 2004
kl. 9.30 - 16.00 på Christiansborg
Landstingssalen, København K.**

Personoplysninger i fokus

Konferencen belyser de nye og særlige problemstillinger som en udbredelse af digital forvaltning medfører for beskyttelsen af personoplysninger, f.eks.:

- Oplysninger skal kun afgives én gang, hvilket måske betyder, at personoplysninger bliver samlet og videregivet mere vidtgående, end vi kender det i dag
- En sammenhængende it-infrastruktur og standardiserede af data kan medføre en mere lempelig holdning til videregivelse af oplysninger
- Nye "one-stop" offentlige selvbetjening, som går på tværs af myndigheder og forvaltningernes grænser kan medføre samling af personoplysninger, mere "gennemsigtige borgere" og lovgivning, som alene baseres på målbare forhold (ved tildeling af dagpenge f.eks.).
- Udbredelse af ESDH (elektronisk sag- og dokumenthåndtering) med ustrukturerede personoplysninger kan med sit ønske om borgeren i centrum og videndeling føre til adgang til persondata, som overskrider 'need-to-know'-princippet.

**Arr: PROSA, Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder
og Teknologirådet**

Eksempler på digital forvaltning

Standarder for sager og dokumenter baner vejen for fuld digital forvaltning

Af PETRA HUSUM, FREELANCE

Ikke mange offentlige myndigheder giver i dag borgerne adgang til at se personlige data fra de administrative systemer, ligesom myndighederne ikke selv kan indhente oplysninger om borgerne på tværs af instanser, men stadig må ty til kopimaskinen og kuverterne. I starten af året blev der underskrevet en rammekontrakt med CSC, Accenture og Software Innovation om at levere løsninger til et fællesoffentligt elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem, FESD. Til kontraktunderskrivernes fryd og andres fortrydelse vil disse tre løsninger sikkert blive FESD-standarden i offentlig regi inden for et par år.

Med fælles standarder vil det blive muligt at koble de forskellige offentlige instansers it-strukturer sammen til et centralt system, så virksomheder, borgere og embedsmænd kan finde og bruge oplysninger på tværs af de forskellige instanser. Og hermed er grundlaget for en virkelig udbygning af digital forvaltning i Danmark klar.

Men allerede i dag findes der jo, som bekendt, en del muligheder for at betjene sig selv eller sin virksomhed elektronisk i forhold til myndighederne på alle tider af døgnet, så lad os se på nogle eksempler på de tilbud, der i dag gives borgere og virksomheder i den digitale forvaltning.

En nøgle til den offentlige sektor

Hjørnестenen i den digitale forvaltning er den digitale signatur, der med OCES-standarden giver borgene en sikker adgang til egne data. Siden den første digi-

tale signatur blev udstedt i marts 2003, har mere end 200.000 danskere fået en gratis personlig digital signatur. Danskernes kendskab til mulighederne med den digitale signatur er også steget. En undersøgelse foretaget af analyseinstituttet Greens for nylig viser, at 61,3% af de adspurgte kender til den digitale signatur, og at mere end 75% heraf ved, hvad den kan anvendes til. Dette er en stigning i forhold til en lignende undersøgelse foretaget for et halvt år siden. NetBorger.dk mærker også det øgede kendskab. Siden marts måned i år er brugen af digital signatur - på NetBorgers sider - steget med godt 50%.

I de følgende eksempler kan man alle steder logge sig på med digital signatur.

Eksempler på digital forvaltning

Den Offentlige InformationsServer, OIS (www.ois.dk)

Hvad kan man? OIS indeholder oplysninger om danskernes ejendomme, så som vurdering, BBR (bolig- og bygningsregisteret, red.) konstruktionsforhold, lokalplaner m.m. Oplysningerne stammer fra en række landsdækkende registre, som ejes og vedligeholdes af kommuner, amter og stat. På OIS er der private og offentlige oplysninger om den enkelte ejendom. For at se de private oplysninger skal man være ejer af ejendommen og være *logget på* med digital signatur eller den fælles pinkode. Alle kan se de offentlige oplysninger ved at søge på en bestemt ejendom via søgefunktionen. Hvis man er logget på, kan man se over 400 oplysninger om

sin ejendom. Oplysningerne fra OIS har samme gyldighed, som oplysninger indhentet hos kommunen. Man kan lave online rettelser til sine BBR-oplysninger, og man kan også printe sin BBR-udskrift herfra.

Vurdering: Der holdes, hvad der loves, brugervenlig tilgang og opbygning. Når man logger på med digital signatur, kommer oplysninger om ens ejendom(me) automatisk frem.

sundhed.dk

Hvad kan man? Når man er logget på, kan man se egne sundhedsdata, og behandlere i sundhedsvæsenet har i kraft af deres arbejde adgang til disse data, hvis de har et medarbejdercertifikat og et samtykke fra patienten. Indtil videre kan man under sundhedsdata finde:

- "Min medicinprofil", der giver en samlet oversigt over den receptordinerede medicin, man har købt på apoteket. Man får samtidig adgang til oplysninger om medicinpriser og medicintilskud, samt hvilken læge der har ordineret medicinen.
- I „Min log“ kan man se, hvem der har søgt oplysninger i ens medicinprofil.
- Man kan bestille tid, forny recepter og foretage e-post-konsultation hos sin praktiserende læge, hvis lægen er tilknyttet ordningen på sundhedsportalen.
- På længere sigt vil det blive muligt at få adgang til forskellige former for patientjournaler, når alle landets sygehuse ved udgangen af 2006 skal have indført elektroniske patientjournaler.

Første fase af sundhed.dk blev lanceret december 2003. Det er planen, at der skal lanceres en ny funktionalitet hvert halve år.

Vurdering: Alt i alt går det fint med et par små men'er. "Min medicinprofil" er overskuelig og nemt betjent. Personalisering af forsiden kunne gøres mere brugervenlig. Det er først, når man første gang har markeret et favoritlink eller en kontakt, at man finder ud af, at det rent faktisk fungerer. Funktionen med tidsbestilling og receptfornyelse er lidt svær at finde.

netborger.dk

Hvad kan man? NetBorger samarbejder med de fleste danske kommuner om at tilbyde selvbetjeningsløsninger og guider til borgerne. Løsningerne dækker forskellige afarter af digital kommunikation, lige fra udfyldelse blanketter i pdf-format enten online eller i hånden til løsninger med direkte kommunikation med kommunens systemer via digital signatur. På netborger.dk kan man se, hvilke digitale løsninger ens kommune er tilsluttet (Kommunen kan selvfølgelig godt have digital forvaltning uden om netborger.dk)

Vurdering: Der er rigtig mange selvbetjeningsløsninger, så denne artikel kan ikke rumme en anmeldelse af bare en brøkdæl. Derfor har jeg kun testet, nogle af de løsninger der kræver digital signatur: "Flytteanmeldelsen", "Din barselsorlov", "Din boligstøtte". For borgere, der er digitalt vant og bogligt velfunderede (heldigvis størstedelen), virker løsningerne godt og er lige til at gå til. Man kan ud over selve indberetningen til kommunen få en masse nyttige informationer om det aktuelle emne.

Men som sagt, er det hele ret traditionelt opbygget, så der egentlig ikke er den store forskel på at udfylde papirversionerne og på at udfylde den digitale online version. Nu er en flyttemeddelelse nok ikke det sværeste at udfylde, men med tanke på, at 10-12% af befolkningen er funktionelle analfabeter og endnu flere meget visuelt orienterede, ville det jo være oplagt at benytte digitaliseringen til at sætte brugeren mere i centrum via f.eks. talesyntese, spørgsmål i stedet for svar, videoer, flash-demoer m.v. Dog bliver man hjulpet af forskellige fejlmeddelelser, så som "Der findes ikke nogen vej med dette navn i denne kommune", "Husnummeret kan højst udgøre 3 cifre" osv.

Godt, er det med yderligere service. Når man f.eks. er færdig med "Flytte-

anmeldelsen", bliver man tilbudt et link til "Flytteguiden", der er en god service med alskens gode råd og services i forbindelse med en flytning. F.eks. kan man sende meddelelse om sin nye adresse online, til de firmaer og organisationer der på nuværende tidspunkt er tilmeldt – det være sig avisen, banken, teleselskabet, forsikring osv.

Andre eksempler

Her er en liste over andre steder, der er langt fremme med udnyttelsen af digitale forvaltning:

su.dk, optagelse.dk, studielaan.dk - de studerende styres digitalt:

På studielaan.dk og su.dk har man direkte adgang, til de data som er registreret om ens lån og SU, samt mulighed for at ændre/udsætte/indfri og søge nye lån og SU m.m.

På optagelse.dk søger man med digital signatur om optagelse på videregående uddannelse og fra 2005 også ungdomsuddannelserne.

toldskat.dk, fredericiakommune.dk, aalborg.dk – digital adgang til egne skatteoplysninger:

Selvforvaltning i skattesager har længe været udbudt – med ToldSkat i spidsen. I Fredericia og Aalborg Kommuner har borgerne i en tid kunnet følge deres egen skattesag i kommunen ved benyttelse af

digital signatur.

virk.dk

Virk.dk er en erhvervsportal, hvor virksomheder kan udføre administrative opgaver, indberetninger og specialservices med digital signatur. Selvom Virk.dk har haft en noget broget start og skal relanceres i september, bliver den vist stadig betragtet som et af flagskibene i digital forvaltning i Danmark.

Din Åbne Kommune (www.daak.dk) - Frederikshavn, Skagen og Skørping kommune

Din Åbne Kommune under Fyrtårnsprojektet i Det Digitale Nordjylland er en avanceret digital forvaltningsløsning, der kort fortalt er en sammensmeltning af fire væsentlige hovedområder i den kommunale administration; blanketter, ESDH, portaler og digital signatur.

På **digitalsignatur.dk** kan man finde en liste over de offentlige instanser og virksomheder, der benytter digital signatur til enten sikker e-mail, login eller selvbetjening.

E.gov.dk er en samlet indgang til information om digital forvaltning på tværs af den offentlige sektor i Danmark.

Hvor går du hen for at styrke dine kompetencer?

Få relevante nyheder direkte i din indbakke. Så behøver du ikke selv at være opsøgende.

Tilmeld dig DIEU elektronisk service på www.dieu.dk/profil

Hos DIEU har du masser af muligheder for at dække dine behov for IT kompetenceudvikling. Med næsten 20 års erfaring i uddannelse af mennesker inden for IT, tele- og softwarebranchen, kender vi dine udfordringer. Vi tilbyder dig et bredt udvalg af kurser inden for:

IT Projektledelse læs mere på www.dieu.dk/pl

IT Ledelse læs mere på www.dieu.dk/ledelse

Kvalitet og test af IT løsninger læs mere på www.dieu.dk/test

Bestil den nye brochure ”Forum for IT professionelle” på www.dieu.dk/test

Deltag på et GRATIS god-morgen-møde med fokus på **test af IT løsninger** torsdag 2. september 2004

Læs mere om arrangementet på www.dieu.dk/test eller ring på tlf. 4517 6000.

DIEU
learn · lead · succeed

Hvad handler Delegeretforsamlingen om?

De mange arbejdsløse

Et hovedtema for den kommende DF bliver, hvordan vi kan hjælpe de mange arbejdsløse medlemmer, vi har i foreningen med at komme i arbejde. Over tusind arbejdsløse – de fleste unge og nyuddannede – er alt for meget. De mange arbejdsløse stiller også store krav til PROSAs a-kasse - krav, som kræver mange ressourcer og som gør det nødvendigt, at vi ændrer på vores prioriteringer af arbejdet.

Det er vigtigt, at vi i de kommende år afsætter ressourcer til at sikre, at vores arbejdsløse kan få gode tilbud om videreuddannelse i den tid, hvor de venter. Det vil hjælpe dem med at være klar til at tage et arbejde, når arbejdsgiverne skal bruge folk. Og sikre, at PROSAs arbejdsløse står langt fremme i køen til disse jobs.

Krisen i samfundet rammer it-branchen særlig hårdt

It benyttes typisk af virksomhederne til at udvide leverancekapaciteten og forøge produktiviteten. I krisetider formindskes virksomhederne incitament til at foretage sådanne investeringer. Derfor skæres der ofte hårdt på it-investeringerne i perioder med dårlige konjunkturer. Dette betyder dels, at der i krisetider sker en oprydning i branchen så mindre konsoliderede virksomheder forsvinder – men samtidigt også, at beskæftigelsen i faget rammes hårdere end gennemsnitligt for andre brancher. Dette betyder generelt, at vi som forbund for it-faget må indrette os på at leve med store udsving i beskæftigelsen.

It-branchen har indtil nu været præget af en hastig teknisk udvikling og store konjunkturbestemte variationer i behovet

for arbejdskraft. Dette stiller os, som er ansat i branchen overfor særlige udfordringer. Det drejer sig dels om at sikre vores medlemmer socialt, når krisen sætter ind, og om at sikre og motivere dem til at sørge for løbende efter uddannelse.

I PROSA har vi stabilt gennem dette år haft over 1100 arbejdsløse i a-kassen. Arbejdsløsheden rammer særligt de unge hårdt – over 80% af de nyuddannede datamatikere får ikke job den dag, de har fået deres eksamen. Det bedste råd vi kan give dem - hvis de på sigt ønsker at få job i it-branchen – er at læse videre på de højere læreanstalter. Denne ændring er sket på ganske få år, da det tilbage i 2001 nærmere var usædvanligt ikke at have arbejde, når man var færdig.

De dårlige udsigter til job har betydet et markant fald i antallet af unge som starter på Datamatikeruddannelsen. Antallet af nyoptagne studerende på samtlige it-uddannelser i september 2004 indenfor den koordinerede tilmelding er faldet fra 2.734 i 2003 til 2.117 i 2004. Også de mellemlange- og de lange videregående it-uddannelser har oplevet et fald i antallet af optagne studerende.

Arbejdsgiver- og brancheorganisationerne har været ude med et budskab om, at der fremover vil være behov for færre ansatte med en kort it-uddannelse – men til gengæld er der behov for flere med de lange it-uddannelser, med særligt fokus på kandidater. Det kan af udviklingen ses, at det ikke er så let bare at flytte studerende fra de korte til de lange it-uddannelser.

Lige nu er der ved at komme fart på økonomierne i USA og Asien, opsvinget forventes også at nå Danmark i løbet af 2004. Men et opsving i Danmark vil ska-

be behov for investeringer og dermed forhåbentligt skabe nye jobs i it-branchen. I USA er opsvinget indtil videre sket uden den store effekt for beskæftigelsen – og den fremgang, der nu kan måles i beskæftigelsen derovre sker i høj grad i form af lavere lønnede servicejobs. En væsentlig årsag til, at der ikke skabes flere it-jobs i USA er offshore outsourcing

Vores langsigtede udfordring bliver at arbejde for at skabe nye it-jobs, hvor de gamle forsvinder. Dette kan kun ske ved, at det danske samfund investerer mere i uddannelse og forskning – og fortsætter med at støtte innovation indenfor it-området.

Den fremtidige udvikling

Den stærke konkurrence på it-markedet vil – drevet af den organisatoriske og tekniske udvikling - over tid reducere behovet for professionelle it-folk indenfor de eksisterende anvendelsesområder. Historisk set har nye anvendelsesområder og teknologi kunnet skabe arbejdspladser i it-branchen for dem som er faldet væk. Dette vil fortsat kunne ske – it-branchen er endnu meget ung – men det vil kræve en større indsats omkring uddannelse og forskning, end vi har set indtil nu.

Der må forventes en forskydning fra lavere uddannede til højere uddannede it-folk i branchen – fremtidens jobs vil stille stigende krav til uddannelse og omstillingsevne.

Vi skal fortsætte vores arbejde med at få forbedret Datamatikeruddannelsen – og dermed få it-fagets grunduddannelse rykket op som en egentligt videregående uddannelse – med direkte adgang til at forsætte på kandidat- og masterniveau.

Det bliver vitalt for organisationens

overlevelse, at vi får etableret bedre uddannelse til it-folkene - vi skal flytte vores fremtidige medlemmer op ad videnskurven.

Samtidig er det nødvendigt at arbejde for at vores eksisterende medlemmer har mulighed for – og motiveres til – løbende at supplere deres uddannelse. Vi skal derfor arbejde for at udbygge mulighederne for videreuddannelse for de erfarne it-folk i branchen.

Fagbevægelsens rolle til debat

De unge som kommer ud på arbejdsmarkedet er på mange måder mere individualistiske end tidligere generationer. For dem er medlemskab af en faglig organisation ikke længere en given ting.

De overvejer om de gennem deres medlemskab af en fagforening kommer til at støtte et politisk parti – og om den faglige organisation reelt støtter dem. På dette område bør PROSA fortsat kunne profilere sig – i tråd med vores rødder i et opgør med den traditionelle fagbevægelses pamperi og bureaukrati. Men vi er ikke usårlige og fejlfrie – og vi skal derfor fortsat arbejde med at undgå at stivne i forældede former.

De unge overvejer også medlemskabet ud fra devisen ”Hvad får jeg ud af det?” og samtidigt er der mange af de unge, som ikke har det samme solidariske udgangspunkt, som ligger i PROSAs grundlag – men mere tror på individuel aflønning. Dette er en udfordring for vores traditionelle principper.

Vi skal blive bedre til at forklare de unge om, hvad de får ud af at være medlemmer, både ud fra den personlige vinkel, men også med vægt på at agiterer for hvorfor der er behov for en faglig organisation på it-området. Vi skal også være i bedre stand til at fortælle, hvad der adskiller os fra de billige fagforeninger, og hvad fagbevægelsen generelt har bidraget med i forbindelse med den udvikling, der er sket i det danske samfund.

Dette stiller øgede krav til, at vi som faglig organisation kan synliggøre vores serviceydelser – og det politiske arbejde, som vi laver. Kun på den måde kan vi vise medlemmerne, hvad de får for pengene. Kort sagt er de medlemmer hos os, når de kan se resultaterne af vores arbejde. Det nytter ikke noget, at vi bare går og holder interne møde med hinanden – der skal være synlige resultater.

Det er ikke en farbar eller fornuftig vej at omdanne PROSA til alene at være en service-organisation – i konkurrence med

forsikringselskaber og lavprisorganisationer. Vores styrke skal være, at vi dækker hele spektret af aktiviteter indenfor it-området - og at vi også arbejder politisk for at fremme de it-ansattes interesser.

Digital fagforeningsservices

Tidspunktet er nu kommet, hvor PROSA skal satse på at forbedre vores service overfor medlemmerne af denne vej. Det er nødvendigt, at vi i de kommende år gør en kraftanstrengelse for at forbedre vores medlemsservice via nettet. Kun af

den vej får vi ydet den service vores medlemmer forventer – og samtidigt frigjort ressourcer til at levere nye services til medlemmerne. Det betragter vi som en af hovedopgaverne i den administrative del af organisationen de kommende år.

Vær aktiv og deltag i debatten op til DF – og vær med til at styrke PROSA i årene fremover.

*Peter Ussing, formand for PROSA
Niels Bertelsen, næstformand i PROSA*

DF 2004

INDKALDELSE TIL DELEGERETFORSAMLING 2004

**Årets Delegeretforsamling finder sted 20.-21. november 2004 i
Nørrebrohallen
Bragesgade 5
2200 København N**

Delegerede vælges i lokalafdelingerne.

Dagsorden ifølge vedtægternes §7.

Sidste frist for indlevering af forslag til Delegeretforsamlingen er
fredag den 24. september 2004 med morgenposten,
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for indlevering af forslag til arbejdsplan 2005/2006 er
fredag den 5. november 2004 med morgenposten,
jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for opstilling til valgene af forbundsformand, faglige sekretærer, næstformænd, hovedkasserer og hovedbestyrelsen fastsættes af Delegeretforsamlingen og er efter kutyme umiddelbart før gennemførelsen af valghandlingen.

Hovedbestyrelsen

**Indkaldelse til ordinær
GENERALFORSAMLING i
IT-fagets afdeling af
IT-fagets og Merkonomernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.**

**Søndag den 21. november 2004 kl. 16.00 i
Nørrebrohallen
Bragesgade 5
2200 København N**

Dagsorden ifølge vedtægterne.

PROSA/ØST afholder strategiseminar

De senere år har PROSA/ØSTs bestyrelse kæmpet imod den demokratiske uligevægt, der er i PROSA. Uligevægten skyldes, at de, der har overenskomst er naturligt mere aktive og derfor opnår den store indflydelse. Det er lykket dem at få uforholdsmæssigt mange med til delegeretforsamlingen, som er stedet, hvor PROSAs retningslinjer bliver fastsat. PROSA/ØSTs bestyrelse er af den opfattelse, at PROSA skal ændre sig for at gøre sig klar til nutiden. Virkeligheden er, at flere og flere af medlemmerne arbejder steder uden en PROSAoverenskomst. Bestyrelsen kæmper for, at PROSA ændrer fokus og begynder at arbejde for at få medlemmer uden en overenskomst til at indse, at de kan bruge en kvalitetsfagforening til noget, og at PROSA kan indfri de forventninger, de stiller. Vi mener, dette er kritisk for PROSA.

Uformelt forum

ØST-bestyrelsens holdning er blevet modtaget meget blandet og nogle lokalafdelinger anser den for ren egoisme. Medlemmerne i PROSA/ØST besluttede derfor på generalforsamlingen 2003 at afholde et seminar, hvor bestyrelsen skulle lægge sin holdning frem og invitere til en

åben debat. Det vigtigste ved seminaret er, at vi lytter til hinanden og eventuelt blive enige om vores forskelligheder. Hovedparten af bestyrelsen stemte imod, men er senere blevet enige om, at vi nok vil gå hen og blive rigtige glade for dette uformelle og åbne forum.

Som Tyskland i EU

Alle folk anskuer problemer fra forskellige vinkler. PROSA/ØST minder på mange måder om Tyskland i EU. Vi ved, at vi har alt for lidt magt, men vi vil alligevel gerne være i forbund med de små grupper. Ligesom mange danskere sikkert ikke ved, hvor stort Tyskland er, føler bestyrelsen, at mange fra de små lokalafdelinger ikke ved, hvor få der egentlig arbejder under overenskomst. Seminaret vil foregå meget ærligt, ingen i PROSA har noget at skjule, og vi spiller alle på samme hold. Der er ikke lagt op til blokpolitik, men til gruppearbejde og foredrag fra nogle af de mange aspekter, PROSA består af.

Den demokratiske uligevægt

I PROSA betaler de 3/4 af medlemmerne, der ikke har en overenskomst stadig til en strejkefond.

Lyt, frem for alt

Seminaret vil blive brugt til at prøve idéer og argumenter af på hinanden, men frem for alt til at lytte og forhåbentligt derved styrke PROSA. Vi har med vilje inviteret alle kroge af PROSA, også dem der ikke er så forudindfattede som os andre, fremtidens medlemmer.

En del fra andre lokalafdelinger har boykottet seminaret. Især fordi de ser det som spild af tid. Lyt til de, der har boykottet, men dan jeres egen mening.

Seminaret er åbent for alle medlemmer af PROSA inkl. PROSA/STUD-medlemmer. Målgruppen er dog medlemmer, der ikke er 100 % sikre på, hvorfor de er medlem af en fagforening.

Sådan melder du dig til

Det er først-til-mølle-princippet for at deltage. De, der melder sig først, kommer med. Der er gratis mad og øl og rødvin.

Læs mere omkring tilmelding her:

<https://www.prosa.dk/oest/Strategiseminar.shtm>

Vel mødt.

PROSA/ØSTs bestyrelse

Lokalafdeling	overenskomst	medlemmer	stemmefordeling i hovedbestyrelsen
CSC	Ja	7,2 %	36,4 %
SAS	Ja	4,2 %	9,1 %
STAT	Ja	12,1 %	18,2 %
VEST	Nej	29,9 %	18,2 %
ØST	Nej	46,6 %	18,2 %

Her er tallene fra de forskellige lokalafdelinger ultimo juni 2004. De illustrerer den skævhed, som PROSA/ØSTs bestyrelse taler om:

Der indkaldes hermed til Generalforsamling i PROSA/STAT

Lørdag den 6. november 2004,
Kl. 13 – 18
I PROSAs lokaler
Ahlefeldtsgade 16
1359 København K

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent og referent
2. Godkendelse af deltagere og beslutningsdygtighed
3. Behandling af eventuelle medlemseksklusioner
4. Bestyrelsens beretning
5. Kassererens fremlæggelse af det reviderede regnskab
6. Bestyrelsens fremlæggelse af arbejdsplan
7. Behandling og afstemning om indkomne forslag
8. Bestyrelsens forslag til budget og kontingentfastsættelse
9. Valg af HB-medlem
10. Valg af suppleant for HB-medlem
11. Valg af bestyrelse
12. Valg af suppleanter til bestyrelse
13. Valg af 2 revisorer
14. Valg af suppleant(er) for revisorer
15. Valg af delegerede til DF 2004
16. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet af generalforsamlingen, skal være indsendt til bestyrelsen senest én måned før generalforsamlingen til PROSA.

Den endelige dagsorden skal ifølge vedtægterne udsendes senest 3 uger før generalforsamlingen.

Praktiske oplysninger

Fællestransport: Der arrangeres fællestransport fra Fyn og Jylland. Tilmelding senest 22. oktober 2004.

Dækning af udgifter: Udgifter til transport uden for HT-området refunderes mod dokumentation med billigste offentlige transportmidler. Udgifter til børnepasning refunderes efter regning.

Spisning: Sædvanen tro vil der blive arrangeret spisning på en restaurant efter generalforsamlingen. Vi vil gerne have, at du tilmelder dig spisningen på forhånd.

Tilmelding: Er ikke nødvendig til selve generalforsamlingen. Vil du deltage i middagen eller fællestransporten bedes du kontakte faglig sekretær Steen Andersen, san@prosa.dk

Tilmeldingen kan også ske via PROSA/Stats hjemmeside:
<http://www.prosa.dk/stat/medlem/>

HUSK GENERALFORSAMLING

i
PROSA/VEST
Lørdag, den 2. oktober 2004
kl. 12.30 i Møllegade 9-13, kælderen

Med venlig hilsen
PROSA/VESTs bestyrelse

www.prosa.dk

PROSA/ØST

afholder ordinær generalforsamling torsdag den 28. oktober 2004 kl. 18.00-22.30

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest torsdag den 23. september 2004.

Endelig indkaldelse med dagsorden udsendes senere. Henvendelse angående generalforsamlingen kan ske til:

Faglig sekretær
Mogens Sørensen
Tlf. 3336 4127
e-mail mos@prosa.dk
PROSA/ØSTs bestyrelse

Mere dialog, mindre forstening

Centrum-venstre og fagbevægelsen er i krise – og har været det længe. Erik Harr er kommunikationschef i Dansk Sygeplejeråd med en fortid i reklamebranchen, LO og som kulturjournalist, kommer i sin nye bog med en række anvisninger på, hvad der skal til at vende krisen. En del af opskriften er mere dialog.

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

”Den store udfordring for centrum-venstre og fagbevægelsen i de kommende år bliver at få skabt et mere frugtbart samarbejde med organisationens medlemmer og knytte stærkere bånd til den øvrige del af befolkningen”. Sådan hedder det i det sidste kapitel i Erik Harrs udmærkede og uomtvistelige nødvendige bog, *Skift stil*. For hvordan vender Socialdemokratiet og fagbevægelsen faldende aktivisme og dalende medlemstal og blomstrer op igen?

Kend dit medlem

Den største del af opskriften lyder på ”mere dialog”. Krisen hænger blandt andet blandt andet sammen med en borgerliggørelsen af medierne, udbredelsen af den moderne forbrugerkultur og den borgerlige værdidiskussion. Men den bunder også i organisationerne selv. De er simpelthen ikke gode nok til at få deres medlemmer i tale, og de kender ikke deres medlemmer godt nok. Og det er paradoksalt. For i modsætning til mange kommercielle virksomheder har fagbevægelsen kontaktinformation om deres medlemmer og dermed nem adgang til den direkte dialog. Erik Harr foreslår flere måder at skaffe oplysninger om medlemmerne på: Fokusgrupper, rundringninger og dør-til-dør-metoden er nogle af dem.

- Vi skal have baglandet i orden for at fremstå troværdige, også på længere sigt. For hvis vi ikke har frodige græsrodder og et dynamisk vækstlag, opstår de gode

diskussioner ikke, og vi får ikke nye bud på politikerspiser. Medlemmerne og de potentielle medlemmer er vores største åndelige kapital, siger Erik Harr i et interview på www.kommunikationsforum.dk.

Noget at byde på

Hvis ikke fagbevægelsen tager sig samme kan de ende som „pacemaker-organisationer“, der holdes kunstigt i live via de magtstrukturer, de politiske organisationer indgår i. Erik Harr peger tilbage på fagbevægelsens mange resultater i forhold til arbejdstid, løn, pension, fritid, sikkerhed på arbejdspladsen m.v. Men mange spørger sig selv, om fagbevægelsen stadig er nødvendig og relevant i vore dage. Svaret er: Absolut!. Der er stadig meget at kæmpe for. F.eks. det psykiske arbejdsmiljø, hvor det er en opgave for fagbevægelsen at hjælpe medlemmer med stress og problemer på arbejdspladsen. Det globale arbejdsmarked stille enorme udfordringer til fagbevægelsen. Mange arbejdspladser flytter til udlandet, eller udenlandsk arbejdskraft kan tilbyde det samme arbejde til en lavere pris.

Netværk

Erik Harr ser nødigt at fagforeningen ender som et rent forsikringssselskab, for et serviceorgan vil aldrig kunne opnå de resultater, som en fagpolitisk bevægelse kan. Man må dog erkende, at mange medlemmer blot har lyst til „at være kunder i butikken“, men den politiske organisations adelsmærke og levegrundlag er de aktive medlemmer. Fagforeninger bør have en god uenighedskultur, og den

kan fremmes ved at inddrage medlemmerne noget mere, f.eks. ved at engagere dem på andre poster end den klassiske tillidsmandspost. Det skal være muligt at være med i de demokratiske processer på flere niveauer. Organisationerne skal skabe rum for, at medlemmerne får lyst til at engagere sig og være med i det omfang, det er muligt. Det sker blandt andet ved at møde medlemmerne på deres banehalvdel og iværksætte forskellige typer netværk, som beskæftiger sig med alskens emner med tilknytning til organisationens kerneopgaver, og som tager afsæt i medlemmernes interesser. Netværkene kan være af kortere eller længere varighed, tage afsæt i et aktuelt politisk, fagligt eller lokalt problem. Eller de kan levere indspil til de overordnede varemærker og værdier, som organisationen arbejder med.

Bør ligge på formandens skrivebord

Erik Harr som selv er kommunikationsmand, og i kraft heraf jo ikke objektiv, peger på kommunikationen som selve fundamentet for en bæredygtig og vital organisation. Til trods herfor rummer bogen så mange gode, operationelle opskrifter og råd til, hvordan man revitaliserer sin organisation, at den bør ligge på en hver formand, kommunikationschef og politikers skrivebord.

Erik Harr, Skift stil – nye veje for centrum-venstre og fagbevægelsen, s. 109, Tiderne Skifter 2004

En it-historiefortælling med fremsyn

PROSAbladets skrivende medarbejder fra Ringsted og omegn Claus Thorhauge og Politikens Peder Bjerger har sammen skrevet en bog om den danske it-boble, og de mennesker der var en del af den.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

It-boblen er det fænomen, som dukkede op i 1995 i USA og brat sluttede i år 2000. I 1995 var internettet netop blevet gjort lettere tilgængeligt for ikke it-kyndige personer med udviklingen af grafiske browsere. I år 2000 rasler kurserne på it-aktier i USA og resten af verden ned. Resultatet blev, at virksomhedsejere, medarbejdere med aktier i deres arbejdspladser og venturekapitalister tabte milliarder af papirpenge på faldet i aktiekurserne. Siden mistede mange af medarbejderne også deres job. De virksomheder, de var ansat i, havde ikke formået at udvikle forretningskoncepter, der kunne tjenes penge på, på trods af de milliarder af dollars, der blev investeret i udviklingen af it-produkter og tjenester på nettet.

Nethistorier

Peder Bjerger og Claus Thorhauge har valgt at skrive en bog, der fokuserer på nogle af de mennesker, der var med til at etablere virksomheder, der var en del af den danske it-boble, som i parentes bemærket blev blæst op nogle år senere end den amerikanske. Framfars Tim Frank Andersen, Mousehouse' Caroline Søborg Ohlsen, Jubiis Henrik Sørensen og Netdoktors Rune Bech er gennemgående personer i bogen – der fortæller sig igennem nettets spændende historie – fra starten, hvor muligheder så småt kan anes og fattes, videre til den hektiske tid i 1998 og 99 hvor alt tilsyneladende kunne lade sig gøre, bare det foregik i "dotcommens" hellige navn, indtil 2000, hvor der gik hul på boblen, og luften fes ud. Deres fortællinger giver et godt billede af startens vanskeligheder og pionerånd, det vanvid som boblen var i 1998-99 og sammenbruddet.

Bagefter er det klart

Nu, i bagkundskaens klare lys, kan vi godt se, at tankerne og ideerne i projekterne var gode nok. Mange af dem er så småt ved at blive realiseret. Dog i et helt anderledes realistisk langsomt tempo – sådan at de, der skal bruge, alle de ting, som nettet kan – de ansatte på virksomhederne, i de offentlige institutioner og hverdagens almindelig mennesker i lande som Danmark – også kan nå at tage dem til sig og bruge dem – så der også kan tjenes penge på dem.

For når der tjenes penge på ting, så er det jo udtryk for, at der er en nytteværdi i det, der laves. At det bidrager til menneskene i samfundet og det gode liv. Det er jo det, det hele går ud på i sidste ende.

Lærer vi også noget?

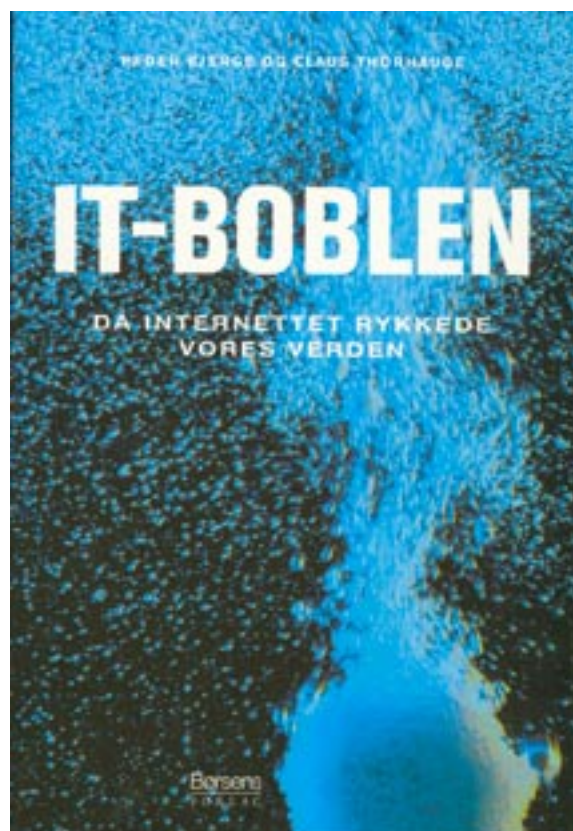
Som en historie om netpionerens liv og aktiviteter er bogen interessant læsning og fortæller en historie fra et hjørne af dansk virksomheds- og samtidshistorie, som skal fortælles. Og det er gjort i et godt og levende sprog. Bogens mest interessante afsnit er de sidste, som handler om, hvad der er sket efter boblen brast – og de resultater boblen også skabte. Resultaterne peger frem på nogle af de muligheder, som nettet giver, og som kan og skal udvikles videre. Det er betingelsen for den gode udvikling, som dansk it og anvendelsen af it i det danske samfund er inde i nu. Det, man savner i it-udviklingen i Danmark nu, er et lidt større gran af den energi

og fremdrift, som pionererne havde – så særligt anvendelsen af it i den offentlige sektor kan skride lidt hurtigere fremad.

Og så gør det ikke noget, hvis energien og fremdriften ikke kombineres med 1980ernes umådeholdne yuppie-spendér-kultur, som desværre også var en del af it-boblen.

*Peder Bjerger og Claus Thorhauge
IT-boblen - Da internettet rykkede vores verden.*

Børsens Forlag juni 2004, 255 sider, 299,- kr.

Når systemerne går i selvsving og ministeren går i baglås

En kommentar om rådighedskontrollen af de ledige.

AF JAN FREDERIK HANSEN,
FORSIKRINGSCHEF I IT-FAGETS OG MER-
KONOMERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

A-kasserne har nok at gøre med at føre rådighedskontrol med de ledige. Det er ikke videre behageligt, at vi på den måde skal bruge en meget stor del af kræfterne på at holde øje med vores egne medlemmer. Men vi gør det – for det hører nu engang med, når man vil have love at drive a-kasse i Danmark. Og det vil hovedparten af fagbevægelsen – herunder PROSA.

Det er da også i orden, at der i et eller andet omfang skal holdes øje med, at folk, som får arbejdsløshedsdagpenge, rent faktisk står til rådighed for arbejdsmarkedet og deltager i tilbud, som kan lette vejen tilbage til beskæftigelsen.

Men kontrolsystemerne kan også tage overhånd og gå i selvsving. Og det er sket på et meget væsentligt område. A-kasserne er ved at ”drukn” i underretninger

fra AF. Underretninger, der skal følges op på med tidskrævende og forstyrrende sagsbehandling. Og desværre ikke kun når der er fornuft i tingene. Der er med andre ord opstået en del administrative uhensigtsmæssigheder og ineffektive procedurer i systemet.

Det betyder ikke kun, at a-kassernes medarbejdere spiller en masse tid. Det medfører alt for ofte, at et ledigt medlem

Center for teknisk kommunikation

Du kan åbne porte med CCNA - Nyt CISCO Certified Networks Associate certifikatkursus starter i september

Undervisningen indeholder teori og praktisk træning i at konfigurere netværk, installere netværksenheder og meget andet. Der arbejdes med klassiske CISCO-baserede netværk, som hovedsagligt består af LAN- og WAN-routere og switche. Prisen er 5.000 kr. pr. semester.

Du kan blive certificeret efter at have gennemgået 4 semester. Du kvalificerer dig til at arbejde med netværk i både ind- og udland.

CCNA	CCNP
1. semester 13.9-17.9.04	Uge 41-42 (4.10-14.10.04)
2. semester 4.10-8.10.04	
3. semester 25.10-29.10.04	CISCO IP-telefoni
4. semester 6.12-10.12.04	Uge 46 (8.11-12.11.04)

CCNA 1. semester gennemføres også som fjernundervisning.

Tilmelding og yderligere oplysninger
www.itskolen.dk eller Lone Juhl Pedersen Tlf.: 7242 4360.
Mail: juhl@itskolen.dk

Vi tilbyder også overbygningen - CISCO Certified Network Professionel (CCNP). Ring eller mail for at få mere information.

it skolen: Boulevarden 19E, 7100 Vejle
www.itskolen.dk itskolen@itskolen.dk
Telf.: +45 72424360, Fax: +45 76419962

ikke kan få sine dagpenge til tiden – fordi reglerne siger, at der ikke kan udbetales dagpenge til medlemmet, før ”sagen” er undersøgt til bunds.

I løbet af sommeren har repræsentanter for fagbevægelsen og a-kasserne dristet sig til at påpege nogle af disse problemer.

Eksempelvis har arbejdsløshedskasserne Samvirke peget på, at der i dag foregår spild af ressourcer på grund af nogle uhensigtsmæssige bundne arbejdsgange, og at de pågældende arbejdsgange ikke sikrer en god rådighedskontrol – tværtimod. Samvirket mener derfor, at a-kasserne og regeringen burde have en fælles interesse i, at de administrative procedurer forbedres og effektiviseres.

Det har beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen skam også svaret på. Han har nemlig udtalt, at a-kasserne bare kan aflevere opgaven med rådighedskontrollen, hvis de ikke er tilfredse.

Vi synes hellere, han skulle komme i gang med at løse problemerne. Det har folketinget faktisk også bedt ham om for længst – og det oven i købet i enighed. I en folketingsbeslutning fra november 2003 er det fastslået, at det skal afdækkes, hvordan man kan ”effektivisere og forenkle kommunikationen mellem AF og a-kasser i forbindelse med de etablerede rådighedskontrolsystemer, herunder underretningssystemerne mellem AF og a-kasser.”

Vi tror simpelt hen ikke på, at rådighedskontrollen bliver mere effektiv og hensigtsmæssig og meningsfuld, hvis den bliver fjernet fra a-kasserne. Rådighedskontrollen får først et konstruktivt indhold, når den går hånd i hånd med vejledning om, hvordan man bedst muligt kommer ud af sin ledighed. Og det er ingen bedre til, end de a-kasser som kender de enkelte brancher ud og ind – blandt andet fordi vi arbejder sammen med den faglige organisation.

IT-fagets og Merkonomernes Arbejdsløshedskasse arbejder hårdt på at blive endnu bedre til at udføre vores arbejde til myndighedernes tilfredshed. Vi ved godt, at der har været nogle problemer de seneste år – og det har vi sat væsentlige ressourcer ind på at forbedre.

Men vi vil stædigt fastholde, at vi vil have lov til at hjælpe de ledige medlemmer gennem en vanskelig periode på en ordentlig måde. Vi er her primært for medlemmernes skyld – selvom der er så rigeligt med regler, som skal overholdes.

Du kan læse mere om emnet på www.ak-samvirke.dk.

SAS UDVIKLER

Kontoret for IT

SAS udvikler til spændende data-warehouse projekt – er det dig?

Kontoret for IT i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen søger i forbindelse med implementering af et større datawarehouse projekt endnu en udvikler til vor ledelsesinformationsgruppe (LIS-gruppen). Stillingen er tidsbegrænset til tre år med eventuel mulighed for forlængelse.

Projektet er placeret organisatorisk i IT-kontoret, hvor vi er 50 medarbejdere. Selve LIS-gruppen består på nuværende tidspunkt af 6 personer, og du vil blive en del af dette team. Teamet udvikler SAS datawarehouse for forvaltningens ca. 1.500 brugere.

Du vil komme til at beskæftige dig med områder inden for dataarkitektur, datakvalitet, metadataopbygning, MVS og NT platforme, design af webfaciliteter og lidt undervisning/support. Du vil have en stor kontaktflade til brugere på forskellige niveauer i organisationen samt til andre forvaltninger.

Vi forventer, at du har følgende kvalifikationer

- erfaring med SAS programmering og ETL-processer
- erfaring med datawarehouse
- erfaring med løsningsarkitektur
- god økonomi- og dataforståelse
- gerne interesse for offentlige/kommunale problemstillinger

Hvis du derudover har erfaring med test og review af kode samt et godt kendskab til servere og sikkerhed, vil dette være en fordel, men ikke en forudsætning.

Som person forventer vi, at du

- har et godt overblik
- har analytiske evner og er god til både at arbejde selvstændigt og i teams
- er god til at formulere dig skriftligt – især når det gælder teknik
- er udadvendt og god til at omstille dig.

Vi tilbyder

Flextid, børnevenlige arbejdstider og gode muligheder for videreuddannelse. Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen er en af de største og førende virksomheder inden for datawarehouse i offentligt regi, hvorfor der også er store muligheder for at få viden i det daglige arbejdsmiljø.

Praktiske forhold

Løn- og ansættelsesvilkår vil være i henhold til gældende overenskomst og principperne i Ny Løn. Vi forventer, at din løn kommer til at ligge på 300.000-400.000 årligt afhængigt af dine kvalifikationer.

Eventuelle spørgsmål kan stilles til projektleder Kit Roesen på telefon 3317 3798.

Københavns Kommune betragter forskelligheder som en ressource, og opfordrer derfor alle uanset alder, køn, religion eller etnisk oprindelse til at søge stillingen.

Ansøgningsfrist

Grundet sommerferieperioden er der ikke fastsat en egentlig ansøgningsfrist. Dette betyder, at ansøgningerne vil blive vurderet i den rækkefølge vi modtager dem, og at kvalificerede ansøgere indkaldes løbende. Du vil selvfølgelig høre fra os under alle omstændigheder.

Ansøgning

indeholdende CV skal mærkes med stillingsbetegnelsen og sendes til Københavns Kommune Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen Kontoret for IT Bernstorffsgade 21 1592 København V E-mail: ltkontoret@faf.kk.dk

Hvis ansøgningen sendes elektronisk skal den være i word-format.

www.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen

Fagforstening

I august 1974 havde TJO – en leder i PROSAbladet under overskriften Fagforstening. Vi har valgt at bringe lederen i sin fulde længde – den fortjener det og er ikke blevet uaktuel på trods af sine 30 år. Ordet "fagforstening" blev sammen med begrebet "forpampring" og "pamper" dengang ofte brugt om fagforeningernes top og særligt om LO.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Starten af 1970'erne var en epoke i dansk historie – med en meget aktiv og radikal faglig aktivisme. Studentoprøret fra 1968 var blevet radikaliseret og venstreorienteret. Studenterne havde rettet deres interesse imod arbejderbevægelsen, dens historie og arbejdsforholdene på virksomhederne. En spirende alliance mellem radikaliserede arbejdere og studenter var ved at blive etableret. Der blev rejst krav om demokratisering af den stivnede fagbevægelse, og skytset blev i særlig grad rettet imod LO og LO-familien. Men FTF gik heller ikke fri. "Fagforstening" var det begreb, der blev hæftet på ledelsen af LO og bestyrelserne i de store forbund.

Mere indflydelse til medlemmerne

Stadig flere medlemmer på gulvet forlangte at få mere indflydelse, på de beslutninger de faglige ledelserne tog – og der blev organiseret på tværs og på trods af de etablerede organisationer. Det "formandsinitiativ", som TJO (T. J. Ottosen medlem af redaktionsudvalget, red.) omtaler i artiklen, er et eksempel på denne form for organisering.

Radikaliseringen af arbejderne og alliancen med de progressive studenter blev indledningen til en længere periode med megen faglig aktivitet, mange strejker og arbejdskampe. Dette skete samtidig med, at den værste økonomiske krise siden 2. verdenskrigs afslutning slog ind over alle de vestlige økonomier og medførte stor arbejdsløshed. Dette forhold bidrog til radikaliseringen af arbejderne – arbejdspladserne skulle forsvares.

Basisdemokrati som arvegods

PROSA er til dels et barn af denne radikaliserende. Godt nok blev PROSA etableret i 1967 ved sammensmeltningen af tre foreninger på SAS – men den tid, hvor medlemstilgangen til organisationen

blev voldsomst, var fra 1972/3 og i årene fremover. Det skyldtes væsentligst edb-fagets voldsomme vækst i denne periode. Men grunden til, at de nye edb-arbejdere valgte PROSA som deres organisation, var, at PROSAs stiftere havde skabt en organisation i tidens ånd med et basisdemokrati, der betød, at

- medlemmer, der berøres af en overenskomst, skal forhandle den og stemme om denne – og ingen andre
- den politiske ledelse af organisationen skal vælges fra aktive medlemmer i faget – og personer fra ledelse skal tilbage til faget, når de ikke arbejder for foreningen mere
- de valgte er på valg ofte – i PROSA var det hvert år
- det er medlemmerne, der skal beslutte, styre og helst også udføre de politiske aktiviteter, organisationen engagerer sig i, og
- det er medlemmerne, der direkte skal beslutte budget og kontingent for foreningen.

Alle de krav, som oprørerne i LO stillede til ledelsen, var arvegods i PROSA. Derfor valgte de unge, nye edb-folk, der for en dels vedkommende var drop-outs fra universiteterne og andre højere læreanstalter PROSA som deres organisation i stedet for den konkurrerende LO-klub HK/SAMDATA. Og så var PROSA partipolitisk neutral – der var ingen tilknytning til noget politisk parti, ligesom ingen politiske partier blev støttet økonomisk – også dette var en del af arvegodsset.

Fagforeninger – det er da noget, man er medlem af

I 1970'erne meldte man sig i fagforening og a-kasse, når man sluttede i skolen og startede på en arbejdsplads. Det sørgede forældrene for, det sørgede kollegaerne

på arbejdspladsen for – det gjorde man bare. Fagforeningernes krise i 1970'erne var ikke et resultat af medlemstilbagegang, men et biprodukt af den interne strid mellem de nye aktive faglige grupper, der ønskede mere demokrati, flere aktiviteter og en fladere struktur, og den socialdemokratiske ledelse der ønskede et beholde den politiske kontrol med fagbevægelsen.

Det blev de aktive unge nye medlemmer i fagbevægelsen, der tabte kampen om reformering af dansk fagbevægelse. Strukturerne blev ikke ændret, og det var ikke muligt at trænge igennem med en demokratisering af fagbevægelsen. Fagbevægelsen er stadig topstyret, og pampervældet trives stadig i nogle af organisationerne. Misbrug af medlemmernes penge sker, hvilket pressen senest mindede os om sidste vinter (Willy Strube-sagen, red.). Aktivisterne fra dengang er stadig loyale medlemmer – men ikke alle er aktive.

FAGFORS

Overskriften til ord af nyere da ikke smukt. Men fonisk produkt af er imidlertid inge som al anden jar og meningsfyldt. I om fagbevægelse især topledelse – eneste ord.

Ordet er brugt Der har i de s ladende været en til denne organis omfatter godt 40 tilsammen ca. 90 Denne mistillid t organisation må skrives tre ting:) snævre forbindelse demokratiet, med d tvungne kampetis tis valgkampfond, det andet den ma bindelse, der pra og for det tredje o fantastiske arrog tegner samme led apoteose, der nær lige. LO er et hu selv. Det har gjo for at gøre sig upo des modstanden r strationerne og ud det var «kommun hysteri»! Dette om mod regeringens o af de for organis

Fagforeninger – er der et godt tilbud, er jeg med

Nu er fagbevægelsen i krise igen. Denne gang er det mere alvorligt. De unge melder sig ikke i fagforening mere af sig selv. Nu skal foreningerne gøre noget aktivt og forklare de unge, hvorfor man skal melde sig i fagforening. Det skal kunne betale sig at være medlem, og får medlemmerne en dårlig behandling, hvis tilbudene f.eks. ikke står mål med det ventede, eller servicen ikke er god nok, så melder man sig ud. Fagforeningen er ikke længere "min", og "noget jeg er den del af", men er kommet på linje med alle andre serviceorganisationer.

Svar på krisen?

Fagbevægelsens svar på de faldende medlemstal har været at fusionere. Større og mere effektive enheder skal servicere medlemmerne billigere og skaffe flere billige medlemsfordele. Den seneste megafusion er mellem KAD og SID.

Spørgsmålet er, om det på bare mellemlangt sigt er den rigtige vej at gå? Vil sammensmeltningerne af de store forbund skabe større identifikation mellem medlemmet og foreningen? Vil det give medlemmerne lysten til igen at være aktive tilbage? Det er denne lyst og identifikation, der skaber holdningen om, at alle, der arbejder inden for et fag, selvfølgelig

er medlem af fagets forening. At man går aktivt ind og prøver at ændre den, hvis den ikke fungerer, som man gerne vil have – "for foreningen er min forening" – i stedet for at melde sig ud.

Jeg tvivler. Mon ikke en stærk kobling mellem varetagelsen af løn- og arbejdsforhold, den faglighed man som uddannet udøver i sit job og en basisdemokratisk opbygning er en cocktail, der skaber stærkere bånd imellem forening og medlem, giver medlemmerne større lyst til at deltage i foreningens arbejde og dermed i sidste ende skaber en meget stærkere fagforening, der kan varetage medlemmernes interesser på en meget mere slagkraftig måde.

PROSAbladet august 1974 side 4 og 5

PROSA

STENING

denne leder er et
no. Ikke åndrigt.
et nærmest kakofoni-
folkeligt vid. Der
n tvivl om at det
gon, er betydende
En dybfølt mening
ns ledelse – vel
koncentreret i et

hyppigt om LO.
eneste år tilsyne-
stigende mistillid
ation, der i dag
fagforbund med
0.000 medlemmer.
il landets største
hovedsageligt til-
for det første den
se med Socialde-
e deraf følgende
skud til dette par-
presse osv., for
nglende »jordfor-
nger LO's ledelse,
g ikke mindst den
nce, der kende-
else; en indbildt
mer sig det pin-
a i spid med sig
at hvad det kunne
pularert. Man min-
nod maj-demon-
talelserne om, at
nastisk inspireret
a en bred protest
delæggelse af en
ationerne dyreste

overenskomster i lang tid. En overenskomst som LO's ledelse anbefalede at stemme ja till! Men som man altså uden blusel klandrer arbejderne for at ville fastholde! Og man erindrer det had med hvilket LO har angrebet det såkaldte »formandsinitiativ«, der er en mere eller mindre ubestemt kontaktkreds af omkring 45 fagforeningsformænd, der i realiteten udfører det arbejde »på gulvet«, som er LO's. Formandsinitiativet hævder selv kun at være et uforpligtende samtaleorgan, men der kan ikke herske nogen tvivl om, at det netop er dannet i utilfredshed med LO's fagpolitiske initiativer – eller mangel på samme.

Men heller ikke landets anden store organisation, FTF, med små 200.000 medlemmer i alt omkring 70 organisationer, kan sige sig fri for at være skydeskive for viddets sarkasme. Det vil være dette blads læsere velkendt, hvorledes FTF i sin tid søgte at knæsette PROSA, fordi vi ville tilgodese vore medlemmers interesser, og hvordan man i dag vil knægte SFF (Sammenslutningen af Firma-Funktionærer) og SadL (Sammenslutningen af danske Lægesekretærer). Alt dette i borgfredens hellige navn. Hvilket vel iøvrigt klart indikerer, at borgfredsaftalen mellem LO og FTF er indgået på tværs af de organisationers interesse, for hvilken den kunne blive aktuel. Man

erindrer sig, at netop disse organisationer blev groft nedgjort på FTF's kongres i november 1972. Det var på denne kongres Birgit Mortensen, SadL, sagde: »I 1792 ophævede man handel med slaver, skulle man så i 1972 begynde at handle med funktionærer?« I 1974 må vi altså konstatere, at dette er de sørgelige tilstande. På omtalte kongres fremsatte formanden for FTF, Jens Christensen, et forslag, der lød således: »Kongressen bemærker i forbindelse med bemyndigelsen (nemlig til at indgå en borgfredsaftale, TJO) den af formanden i den mundtlige beretning afgivne udtalelse, hvorefter FTF ikke vil acceptere, at arbejdsgiveren skal kunne bestemme, hvor de ansatte skal organiseres, samt at FTF's udvikling ikke bremses eller fastlåses i sit nuværende område, men at FTF organisationerne har samme organisationsret på det uorganiserede område som de LO tilhørende organisationer«. Alle disse pæne ord har Jens Christensen og hans organisation nu solgt for stanglakrids!

Det kan synes lidt vel prætentiost her i dette blad at kritisere to faglige organisationer med tilsammen langt over 1 million medlemmer.

Meningen er imidlertid at sætte et stort spørgsmålstegn ved disse organisationers berettigelse, ved fagbevægelsens hele struktur. Der tænkes her mindre på den horisontale struktur

— fagforbund kontra industriforbund — end på den vertikale opdeling. Det er en kendt sag, at en vertikal opdeling, der bliver for langstrakt — dvs. kranseskagen bliver for høj — indebærer en latent trussel mod den demokratiske kontrol. For nu ikke direkte at sige, at den umuliggør demokratisk kontrol! Den stadige højnelse af uddannelsesniveaet, og den stadige udvikling i massekommunikationsmidlerne, betyder stadig større interesse for og viden om fagpolitisk aktivitet. Og et stadigt voksende ønske om medindflydelse. Men man opdager, at de store organisationer varetager medlemmernes interesser, som topledelsen ser disse, og ikke det betalende medlems interesser — og der er en forskel! Og man ser, at bureaukratiske foretagender aftaler væsentlige ting sig vedrørende, uden at kunne øve indflydelse — såsom hvilken forening man skal være medlem af!

En lang række underorganisationer har erkendt dette misforhold. Og man har opdaget, at der sagtens kan samarbejdes på tværs af underorganisationerne, uden medvirken af en landsorganisation. Derfor balladen i FTF. Derfor formandsinitiativet.

Mastodonterne ligger på dødslejet. Kan en total udskiftning af blodet redde dem?

TJO

CCNA Self-Study: Introduction to Cisco Networking Technologies

This book covers topics on network types, network media, switching fundamentals, TCP/IP, IP addressing and routing, WAN technologies, operating and configuring Cisco IOS devices,

and managing network environments. Divided into three core parts, this book covers internetworking basics, internetworking layers, and administering Cisco devices. Each chapter ends with extensive review questions to test your knowledge acquisition.

Stephen McQuerry

ISBN: 1587051613

Normalpris kr. 477,-

Medlemspris kr. 382,-

MCDST Self-Paced Training Kit: Supporting Users and Troubleshooting a Micros

Focusing on building your ability to resolve end-user incident requests by configuring and troubleshooting the Microsoft Windows XP operating system in the corporate or home environment, this official study

guide covers system installation, managing access to resources, configuring and troubleshooting hardware devices and drivers, configuring and troubleshooting the desktop and user environments, and troubleshooting network protocols and services.

Walter Glenn

ISBN: 0735620652

Normalpris kr. 595,-

Medlemspris kr. 476,-

Hardening Windows Systems

This brilliant new offering is written with a passion for security that will help you make the necessary upgrades and take the necessary steps to secure your Windows systems. The concise and consistent approach breaks down security into digestible parts, giving you actions to take immediately, information on hardening your system from the top down, and finally when to go back and make further upgrades.

Roberta Bragg

ISBN: 0072253541

Normalpris kr. 361,-

Medlemspris kr. 288,-

Mobile Applications

Delivering high-value mobile applications-from start to finish

This is the definitive guide to building successful mobile applications. It covers every facet of development and

deployment, including business issues, architectural design, integration with existing web and legacy applications, and the management of mobile application development projects. It also presents three application case studies that demonstrate best practices at work in real projects.

Valentino Lee

ISBN: 0131172638

Normalpris kr. 470,-

Medlemspris kr. 376,-

Månedens tilbud for Prosa-medlemmer

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

Microsoft Sharepoint Portal Server 2003 Unleashed

SharePoint Portal Server 2003 offers businesses a secure enterprise portal solution for knowledge management, document sharing, and user collaboration. Built as a hub for the Office 2003 desktop, SharePoint makes it easy for users to get information, work together, and make smarter, faster business decisions. Because the adoption of the 2001 version of the server was slow, Microsoft built the need for SharePoint into the new Office 2003 applications. For instance, using FrontPage 2003 without SharePoint Portal Server 2003 allows only 60-70% of FrontPage functionality. The power of SPS 2003 allows users to create and manage robust, easy-to-build Web sites for collaboration on documents, projects and tasks, and allows these sites to be leveraged throughout the organization.

Lynn Langfeld

ISBN: 0672326167

Normalpris kr. 530,-

Medlemspris kr. 397,-

Cafe Øst

- Hverdagsproblemer, den forebyggende del:

Hvordan undgår it-ansatte for meget stress på arbejdspladsen og hvordan tackler vi det i hverdagen

Invitation fra Arbejdsmiljøudvalget og PROSA/ØST til den 7. september kl. 18.00.

PROSAs arbejdspsykolog Einar Baldursson holder foredrag - blandt andet ud fra de seneste resultater af samarbejdet med PROSA og PROSAs medlemmer.

Einar Baldursson er klinisk psykolog, arbejder som forsker og underviser ved arbejds- og organisationspsykologiuddannelsen ved Aalborg Universitet og arbejder på Arbejdsmedicinsk klinik.

Einar Baldursson vejleder desuden PROSAs medlemmer. Læs artiklen på side 10.

Har du styr på din Efterløn og Pension?

Kom til gratis informationsmøde den 14. september kl. 17.30 med PROSA og Danica.

Lone Sønderkær fra PROSA, vil informere om Efterløn ved aftenens første indlæg.

Danica vil fortsætte med Pension og bl.a. vejlede om - trusler mod indkomsten, offentlige ydelser, gennemgang af mulighederne i Prosa-ordningen og diverse skatteforhold.

Senest tilmelding den 10. september til mam@prosa.dk.

Læs mere på www.prosa.dk/oest

Alle PROSA/ØST arrangementer foregår i København

www.prosa.dk/oest

Gratis it-foredrag om Firewalls og Netsikkerhed

Den 26. august kl. 17.30 v/ Henrik Kramshøj

Moderne firewalls er nogle genstridige bæster, som forventes at beskytte netværket mod alle udefrakommende trusler. På foredraget „Moderne Firewalls og Internetsikkerhed“ gennemgås trusler og scenarier på en aften med praktiske eksempler og konkrete råd til opbygningen af moderne firewalls til skalsikring af netværk og internetforbindelser.

Senest tilmelding den 23. august til nam@prosa.dk. Læs mere på www.prosa.dk/oest

Nyt gratis it-foredrag om Tendenser og sikkerhed

Den 15. september kl. 17.30 v/ Henrik Kramshøj

Sikkerheds tendenser og trusler vil blive diskuteret og afprøvet via demonstration. Du bliver opdateret med de mest vigtige områder, som du kan bruge ved sikring af dit eget eller virksomhedens netværk.

Senest tilmelding den 13. september til nam@prosa.dk.

Læs mere på www.prosa.dk/oest

www.prosa.dk

TRÆF for IT-studerende og generalforsamling i PROSA/STUD 2-3 oktober 2004

På Svendborg Vandrehjem, Vestergade 45, 5700 Svendborg.

Træf:

Lørdag 2. oktober kl. 11:30

Paneldebat om it-rettigheder. Er intellektuelle rettigheder på nettet en hæmsko eller en nødvendighed?

Temadebat om:

Fremtidens it-uddannelser.

Workshops blandt andet om wireless:

- Byg din egen wireless antenne. Hvordan virker en antenne?
- Sikkerhed med wireless.

Se nærmere oplysninger på www.prosa.dk/stud og det kommende nummer af PROSIT.

Søndag 3. oktober fra kl. 11.00 –15.00

Generalforsamling i PROSA/STUD 2004

Bestyrelsens forslag til dagsorden

- Valg af dirigent og referent.
- Godkendelse af beslutningsdygtighed.
- Bestyrelsens beretning.
- Gruppedebat om: Hvordan ønsker du din fagforening skal være?
- Bestyrelsens fremlæggelse af arbejdsplan.
- Behandling af og afstemning om indkomne forslag Herunder vedtægtsændringer.
- Bestyrelsens forslag til budget.
- Valg af bestyrelse og suppleanter
- Valg af 2 revisorer og suppleanter
- Valg af supplerende delegerede til PROSA's delegeretforsamling 2004.
- Eventuelt.

Tilmelding: Senest torsdag 23. september på www.prosa.dk/stud. Bemærk at der vil være et begrænset antal pladser til træffet, dog vil alle medlemmer naturligvis kunne deltage på generalforsamlingen.

Hvem kan deltage: Studerende medlemmer af PROSA.

Det er gratis at deltage, PROSA/STUD dækker rejseudgifter (billigste rejseform) og søger for mad, overnatning samt oplæg.

Bemærk. Forslag, som ønskes behandlet af generalforsamlingen, skal være indsendt til bestyrelsen senest 14 dage før generalforsamlingen. Sendes til PROSA/STUD, Overgade 54, 5000 Odense C eller mail til stud-best@prosa.dk.

Kære medlemmer

En ny sæson er i gang efter en blandet sommer, og der er flere nye kurser på kalenderen. På grund af stor efterspørgsel fortsætter vi vores fokus på sikkerhedskurser, men, som det fremgår nedenfor, er der meget mere at vælge mellem.

Der er stadig nogle kurser, foredrag og besøg, der ikke er faldet helt på plads. Kig derfor straks ind på www.prosa.dk/kursus/ for en opdateret kalender.

Husk også, at PROSA har samarbejdsaftaler med 11 kursusudbydere, der alle tilbyder PROSA medlemmer betydelige rabatter. Se mere på www.prosa.dk/kursus/

Hacker Workshop

Hacker Workshopen giver dig mulighed for at teste og vurdere sikkerheden i din egen installation gennem undervisning i brug af de tilgængelige værktøjer, som hackere bruger mod systemer på internettet.

Deltagerne vil lære om angreb og sikkerhedsproblemer i netværk og TCP/IP. De nyeste metoder vil blive gennemgået fra bunden af OSI-modellen og op til højniveau-problemer, eksempelvis angreb mod webservere.

Mini-lønforhandlingskursus

Hvordan griber du det an, når du skal til lønforhandlinger? Bliver du snydt gang på gang, mens de andre løber med guldet? Du får her nogle værktøjer at bruge til dine næste lønforhandlinger.

Databasesdesign og SQL

Vores to mest roste kurser er selvfølgelig også at finde i efterårskataloget. Blandt kommentarerne fra tidligere kursister: "Det bedste kursus, jeg nogensinde har været på" og "det kan ikke gøres bedre".

Virksomhedsbesøg på Terma

Kom med og besøg en af Danmarks mest højteknologiske virksomheder. Som leverandør til bla. rumfarts- og militærindustrien, er Terma STEDET hvis du vil se og høre om det nyeste nye indenfor teknologi.

Tendenser i Sikkerhed

Som noget nyt vil vi forsøge at afholde et aftenseminar hver tredje eller fjerde måned, hvor vi gennemgår de seneste udviklinger indenfor sikkerhed. Det er meningen, at PROSA-medlemmer på en let og hurtig måde skal kunne holde sig opdateret indenfor det vigtige område – og måske samtidigt få skabt nogle kontakter over en bid mad og et glas vin.

Firewalls og Netsikkerhed (kursus og foredrag)

Moderne firewalls er nogle genstridige bæster, som forventes at beskytte netværket mod alle udefrakommende trusler. På kurset „Firewalls og Netsikkerhed“ gennemgås trusler og scenarier med praktiske eksempler og konkrete råd til opbygningen af moderne firewalls til skalsikring af netværk og internetforbindelser. Foredraget er en nedkogt version af kurset, som kan stå alene eller bruges som appetitvækker til kurset.

*Vel mødt til PROSAs kurser.
Jesper Svarre / kursus@prosa.dk*

Dato	Form	Emne	Sted
21/8	Kursus	Wireless sikkerhed	København
24/8	Besøg	Besøg på Terma	Vest
26/8	Foredrag	Firewalls og Netsikkerhed	København
28-29/8	Kursus	Java	København
4-5/9	Kursus	Firewalls og Netsikkerhed	Århus
7/9	Foredrag	Stress på arbejdspladsen	København
7/9	Foredrag	Lær at hacke	Århus
11-12/9	Workshop	Hacker Workshop	Århus
14/9	Foredrag	Efterløn og pension	København
15/9	Foredrag	Tendenser i Sikkerhed	København
18-19/9	Kursus	Spam og Virus beskyttelse	København
21/9	Kursus	Mini lønforhandlingskursus	Århus
25-26/9	Workshop	Hacker Workshop	København
2-3/10	Kursus	Firewalls og Netsikkerhed	København
5/10	Besøg	Datahistorisk Museum	København
9/10	Kursus	Wireless sikkerhed	Århus
9-10/10	Kursus	Linux Servere	København
20/10	Foredrag	Brug af internet og email på arbejdet	København
23-24/10	Kursus	Computer Forensics	København
6-7/11	Kursus	Computer Forensics	Århus
6/11	Kursus	Databasesdesign	København
7/11	Kursus	SQL	København
13-14/11	Kursus	Systemadministration	København
17/11	Besøg	Tipstjenesten med hackerforedrag	København

Med forbehold for ændringer i program og indhold

Tilmelding, tid, sted, priser,
andre kurser og arrange-
menter og meget mere kan
du finde på
www.prosa.dk/kursus/

Virksomhedsbesøg på Therma

PROSA/Vest inviterer alle medlemmer til besøg på en af Danmarks mest højteknologiske virksomheder, der arbejder nationalt og internationalt med rumfart, radar, militærteknologier og meget meget andet. Efter rundvisning vil PROSA være vært for et mindre traktement.

Tirsdag den 24. august 2004
kl. 17.00
Hovmarken 4 8520 Lystrup

Obligatorisk tilmelding på
www.prosa.dk/kursus/

www.prosa.dk

Persondataloven

Den 1. juli 2000 trådte en ny lov om behandling af personoplysninger i kraft. Denne pjece fra PROSA er en vejledning for IT-folk til den ny lov. Loven har fået kaldenavnet persondataloven.

IT-folk, som udvikler IT-systemer eller er ansvarlige for drift af IT-systemer, der behandler personoplysninger, har en forpligtigelse til at kende persondataloven og medvirke til, at behandlingen sker i overensstemmelse med gældende retsregler. De centrale begreber for at arbejde med it-systemer professionelt er kvalitet og ansvar. Persondataloven er en databeskyttelseslov, idet formålet er at beskytte den person, hvis data behandles, mod misbrug eller afsløring.

Få pjecen ved at henvende dig til PROSA eller ved at gå ind på www.prosa.dk under publikationer.

GRUNDMODUL 2

Tanken med GRUNDMODUL 2 er at give deltagerne et nuanceret indblik i, hvad der kræves for at kunne varetage egne og kollegaers interesser.

GRUNDMODUL 2 danner grundlag for tillidshverv som tillidsrepræsentant, SU-medlem, sikkerhedsrepræsentant eller lignende.

Indhold:

Udgangspunktet for GRUNDMODUL 2 er en case, som skal gøre kursisterne mere rutineret i at løse de faglige opgaver, man kan møde på en it-arbejdsplads i dag.

- Introduktion til ansættelseskontrakter
- Gennemgang af den virksomhed som dannede rammen om casen. Efterfølgende blev forholdene i virksomheden ændret, og deltagerne skulle arbejde med ændringerne i forhold til funktionærloven og deres ansættelseskontrakter.
- Eksempler på arbejdsmiljø.
- Dagpenge systemet.

Hvem

Det er ikke et krav, at man har gennemført GRUNDMODUL 1 eller har erfaring som tillidsrepræsentant eller APR'er for at deltage i Grundmodul 2. Det vil dog være en fordel for deltagerne, at de har et vist kendskab til funktionærloven, kontraktforhandlinger og arbejdsmiljø.

”Hvad får jeg ellers?”

Udover det faglige indhold i PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse skaber PROSAs faglige kurser ofte basis for et socialt netværk, som vi ved, mange efterfølgende har gjort brug af både i forhold til opståede situationer på arbejdspladsen samt i forhold til kompetenceudvikling og privat. Der vil således være rig lejlighed til at udveksle erfaringer med andre it-folk.

Målgruppe: Øvede forhandlere og tillidsrepræsentanter

Tid og sted: 30. september til 2. oktober 2004, Blommenslyst Kro ved Odense

Næste skridt:

Hvis man efter at have gennemført GRUNDMODUL 2 har lyst til at udbygge sin viden yderligere, er der mulighed for at tilmelde sig et af de andre GRUNDMODULER.

G-6 for forhandlere.

Med Grundmodul 6 vil vi gerne give PROSAs forhandlere og tillidsrepræsentanter lejlighed til at udvikle deres forhandlingsteknikker. Vægten på kurset ligger på praktiske øvelser og en høj grad af deltagerinddragelse.

En del af kurset vil også dreje sig om erfaringsudveksling og om de aktuelle forhandlingssituationer, deltagerne står i. Der må derfor påregnes nogen tid til forberedelse inden kurset.

Målgruppe: Øvede forhandlere og tillidsrepræsentanter

Tid og sted: 30. september til 2. oktober 2004, Blommenslyst Kro ved Odense

www.prosa.dk

PROSA Forbundet af it-professionelle

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og A-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 A-kassen Kbh.: 3336 4142
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk
 akasse-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby,
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S.
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4141

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
 Formand
 Direkte: 3336 4767
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
 Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
 Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Privat: 4495 3906
 E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

Chefen ringer altid to gange

- eller kunsten at holde ferie og kun tage telefonen, når det ikke er kunder, kollegaer eller chefer, der ringer.

AF BENT BILSTRUP OG ESSEN WOLF,
TEKNOLOGISK INSTITUT

En firmabil er en herlig ting – så kan kunder, kollegaer og chefer ringe til én, både mens man indtager frokosten og også senere når den skal ud igen.

Man spørger sig selv, hvad gjorde vi før i tiden?

Det er også rart at kunne ringe til vennerne, og det er absolut ok at være udstyret med en repræsentativ hvordan-kan-du-gå-med-sådan-en-antikvitetsbare-*min* phone – også i fritiden. Og heldigvis har de fleste chefer travlt med at være ledere til at bekymre sig om, at en del af regningen fra telefonselskabet skyldes vores fritidssnak. Problemet er bare: Hvad gør man, når man holder HELT ferie?

Gutterne (m/k) skulle jo gerne stadig kunne få fat i én. Men hvis man ikke slukker for dimsene, slipper kunderne og kollegaerne jo også igennem. Chefer har det også med at glemme, at man har ferie. Ikke godt.

Og så kommer den: ”Man skal da bare lade være med at tage den med – eller slukke den og kun tænde den, når man skal bruge den.” Hvad er nu det for noget snak? Spiller vi, eller spiller vi ikke? Vi har jo ikke rullet et informationssamfund ud, for at man skal trække stikket ud af det, bare fordi man får sand mellem tærerne.

Teknologisk Instituts sommerservice har derfor samlet en række gode råd og leveregler om, hvordan man med pli og levemåde kan holde mobilen tændt og ferie – samtidig!

Den store telefonbog.

En klassiker. Man koder alle tænkelige kunder, kollegaer og chefers telefonnum-

re (huske både fastnet og mobilnumre og i særlige tilfælde også privatnumre) ind i mobiltelefonens telefonbog. Så kan man nemlig se i dens display, hvem der ringer og lade være med at tage den.

Ulempen er, at det tager en sommer og en blommehøst at kode alle disse telefonnumre ind.

Malene-tricket: Du lader telefonsvaren tage opkaldet (ok, den havde du nok selv fundet på), men her kommer tricket: du får én af dine venner eller en kollega til at indtale en ny velkomstbesked: ”Hej, du har ringet til Malene. Læg en besked, så er du nuzzzer!”. Kun de, der kender dig og din syge hjerne godt, vil gennemskue det og lægge en besked. Resten – chefer og den slags – vil begynde at råbe af itchefen og teleselskabet for ikke at have styr på det. Mission accomplished.

Ok, men *hvis* skaden er sket, og du står med et uønsket, beklageligt og uigenkaldeligt besvaret opkald er alt håb ikke ude. Vi starter i den lette ende:

Den dårlige forbindelse. Allerede en klassiker blandt erfarne mobilister. Man lader ganske enkelt som om der er så dårlig forbindelse, at man ikke kan høre staklen, der har ringet op: ”Hallo!? Hallo!? Jeg kan desværre ikke høre noget. Hallo!? Hallo!?” Og så lægger man på.

En meget effektiv metode. Ulempen er, at den ikke er langtidsholdbar.

Det flade batteri. Lidt i samme kategori som ovenstående. Man får telefonen til at sige nogen passende bip-lyde (tryk et par gange på en tast) og udbryder ”Ups, der er vist ikke mere strøm på min telefon” – og afbryder forbindelsen. Uhyre effektiv. Ulempen er, at man får ry for ikke at have styr på selv helt basale aspekter af tilværelsen.

Den spanske tjener. Én af mine fa-

voritter. Man lader som om man er en spansk tjener med et meget begrænset dansk – eller bedre: svensk – ordforråd: ”Si señor, un momento señor.....no señor, Señor Mortensen (eller hvad man nu hedder) ik’ her i rum, señor”.

Ret effektivt, men man risikerer, at pågældende forsøger igen lidt senere.

En populær variant er, at man stikker mobilen til en lille pøde på ca. 3 år og siger ”Det er morfar...”. Effekten på modparten er øjeblikkeligt afvæbnende, og poden har hygget sig med morfar – en såkaldt win-win situation.

Den kunstige lydskulisse. Til de avancerede med udviklingsmuligheder i det uendelige. Kan bruges i alle situationer, hvor man f.eks. skulle forestille at være på arbejde, men i realiteten foretager sig noget andet og mere behageligt, indspiller man på en transportabel musikmaskine lyden af et travlt kontor. Når telefonen ringer, tænder man straks for musikmaskinen, så strand- eller café-lydene bliver passende overdøvet.

Det er ok for Emma

Som vi gerne skulle have illustreret her, så lader det teknologiske stormløb sig ikke sænke af et par ugers sommerferie, og man bør ikke lade sig slå omkuld, bare fordi der slipper et par uønskede opkald igennem. Og bare for at dokumentere at vi ikke bare er et par ubehøvlede barylere, kan vi passende slutte af med dette citat fra Emma Gads ”Takt og Tone – Hvordan vi omgaas” fra 1918, om at afslutte en telefon-samtale:

„Naar Den, man taler med, er bogstavelig talt uafkrystelig, kan man med smaa Mellemlum trykke let på Gafflen, momentvis afbryde Strømmen. Man siger saa: „Er De der endnu! Hallo! Apparatet er nok i Uorden! Naa, ja, vi var jo for Resten færdige. Farvel og paa Gensyn.”

*Fortsat god sommer.
Vi ringes ved...*